

Slutrapport

UTREDNING AV DET TOTALA STÖDET TILL FÖRENINGAR

i Linköpings kommun 2014

För rapport svarar

Utvärderingsringen

Stenhuggerivägen 61B, 302 40 Halmstad

Tel 035-360 80, info@utvarderingsringen.se

www.utvarderingsringen.se

Uppdraget och arbetets gång

Uppdraget innebär bl.a. att det totala kommunala stödet under 2014 till föreningar inom samtliga kommunala förvaltningar i kommunen tagits fram. Det gäller främst de kontanta bidragen samt beräkningar av den totala kommunala subventionen via hyrda kommunala lokaler samt kostnadstäckning via bidrag till föreningar som äger och/eller driver lokaler/anläggningar. Syftet med utredningen är att ta fram ett underlag som möjliggör ställningstaganden och beslut så det totala stödet fördelas på ett så bra och rättvist sätt som möjligt.

I rapporten redovisas följande:

- Kommunens kontanta bidrag har sammanställts och bidragens ekonomiska utfall har beräknats för bidragsberättigade föreningar.
- Beräkning av olika former av lokalsubventioner till föreningar som bedriver verksamhet i kommunala lokaler/anläggningar.
- Det totala stödet i form av kontantbidrag och lokalsubventioner redovisas.
- En redovisning av driftkostnader för föreningsägda lokaler och anläggningar samt en beräkning av kostnadstäckning via driftbidrag.
- En redovisning av individuellt föreningsstöd för alla föreningar som erhållit kommunala kontantbidrag och/eller lokalsubventioner.
- Föreningslivets attityder till bidragsgivningen och lokalbokningen har undersökts genom enkäter.
- Idrottsföreningarnas verksamhet har analyserats med avseende på bland annat typ av verksamhet, åldersfördelning och jämställdhet.
- Iakttagelser, synpunkter och förslag till åtgärder presenteras.

Vi menar att ett grundläggande synsätt när det gäller kommunalt stöd till föreningar är att föreningsstöd inte endast ska tolkas som de kontanta bidrag som kommunen fördelar. Föreningsstödet måste ses som en helhet och innefatta såväl kontantstöd, taxor och avgifter, lokalsubventioner och eventuella andra stöd i form av t.ex. utbildningar, tryck- och layout hjälp som kommunen erbjuder. När det gäller barn- och ungdomsorganisationernas verksamhet utgör kontantstödet endast en mindre del av det totala kommunala stödet.

De sammanställningar av olika stödformer som gjorts utgår från resurser med direkt koppling till den kommunalekonomiska redovisningen. Det innebär att eventuella bidrag och ersättningar till föreningslivet från exempelvis kommunala bolag och stiftelser förvaltade av kommunen inte varit föremål för granskning.

Utredningen har medfört ett stort arbete för personer inom kommunens olika förvaltningar. Det gäller främst de förvaltningar där subventioner av olika slag varit relativt omfattande. Lokalkostnader och timpriser i olika anläggningar har beräknats. Eftersom det ekonomiska redovisningssystemet inte alltid är uppbyggt med konton på objekts- eller delobjektsnivå har i många fall beräkningar och bedömningar gjorts för att på bästa sätt fördela kostnader. Dessutom har föreningsstatistik och uthyrningsstatistik tagits fram och bearbetats. Arbetet har enligt vår uppfattning varit nödvändigt - inte bara för utredningen utan också för kommunens fortsatta analys och kvalitetsarbete.

Innehållsförteckning

Uppdraget och arbetets gång	2
Stödformer och politisk styrning	5
Föreningsstöd, uppdrag och köpta tjänster.....	6
Föreningsstödet från fyra nämnder	7
Bildningsnämnden	8
<i>Totalt föreningsstöd från Bildningsnämnden</i>	8
Omsorgsnämnden	8
<i>Grundbidrag/Medlemsbidrag – 255 252 kronor</i>	9
<i>Lönebidrag – 345 000 kronor</i>	9
<i>Verksamhetsbidrag – 906 500 kronor</i>	9
<i>Administrationsbidrag handikappföreningar – 245 000 kronor</i>	9
<i>Avtal – 2 385 843 kronor</i>	10
<i>Totalt föreningsstöd från Omsorgsnämnden</i>	10
Äldrenämnden	10
<i>Grundbidrag och Medlemsbidrag – 410 720 kronor</i>	11
<i>Verksamhetsbidrag – 375 500 kronor</i>	11
<i>Särskilt verksamhetsbidrag – 70 412 kronor</i>	11
<i>Subventioner via föreningshuset Fontänen</i>	11
<i>Totalt föreningsstöd från Äldrenämnden</i>	12
Kultur- och fritidsnämnden	12
Principiella skillnader mellan kultur och fritid	12
Kontanta bidrag inom kulturområdet	14
<i>Arrangemangsstöd – 2 480 017 kronor</i>	14
<i>Produktionsstöd – 670 000 kronor</i>	15
<i>Lokalbidrag – 462 130 kronor</i>	15
<i>Studieförbund – 5 715 000 kronor</i>	15
Lokalsubventioner inom kulturområdet	15
<i>Sagateatern – lokalsubventioner till föreningar</i>	15
<i>Friluftsmuseet Gamla Linköping</i>	15
<i>Stadsbiblioteket – uthyrning av lokaler till föreningslivet</i>	16
<i>Totalt föreningsstöd från Kultur- och fritidsnämnden, kulturverksamhet</i>	16
Kontanta bidrag inom fritidsområdet	17
<i>Anläggningsbidrag – 714 850 kronor</i>	17
<i>Driftbidrag – 4 941 633 kronor</i>	17
<i>Lokalbidrag – 1 315 421 kronor</i>	17
<i>Ledarutbildningsbidrag – 136 574 kronor</i>	18
<i>Lägerbidrag – 330 075 kronor</i>	18
<i>Särskilda bidrag – 2 159 318 kronor</i>	18
<i>Tävlings-/arrangemangsbidrag – 445 225 kronor</i>	19
<i>Verksamhetsbidrag – 5 224 726 kronor</i>	19
Lokalsubventioner inom fritidsområdet	19
<i>Subventioner via kommunens lokalbokningsfunktion</i>	20
Subventioner via hyresavtal, årsöverenskommelser	20
<i>Subventioner via bad</i>	21
<i>Sporthallens bowlinghall</i>	23
<i>Hangaren Hot Sport Center</i>	23
<i>Vallastallet – Valla Ponnyklubb</i>	24
<i>Totalt föreningsstöd från Kultur- och fritidsnämnden, fritidsverksamhet</i>	24

Kostnadstäckning via driftbidrag till föreningsdrivna anläggningar och lokaler	24
Vad tycker föreningarna om bidragsgivningen?	26
Sammanfattande resultat från samtliga svarande föreningar	27
Vad tycker föreningarna om lokalbokningen?	28
Sammanfattande resultat från samtliga svarande föreningar	29
Om statligt lokalt aktivitetsstöd	30
Föreningslivets barn- och ungdomsverksamhet	30
Det statliga lokala aktivitetsstödet för de olika idrotterna i Linköping kommun 2014	30
<i>De 15 största idrotterna</i>	31
<i>De 15 största flickidrotterna 2014</i>	32
<i>De 15 största pojkidrotterna 2014</i>	32
Det statliga lokala aktivitetsstödet på föreningsnivå	33
<i>De största idrottsföreningarna</i>	33
<i>Flickverksamhet - de största idrottsföreningarna</i>	34
<i>Pojkverksamhet - de största idrottsföreningarna</i>	34
Taxor och avgifter	35
Alternativa stödmodeller som används i kommunerna	35
Normstyrda bidrag	36
Förhandlingsbaserade överenskommelser i dialog	36
Mellanformer av stödmodeller	37
Stöd till grupper utanför traditionellt föreningsliv	38
<i>Ungdomscheck</i>	39
<i>Kommunal bygdepeng</i>	39
Våra iakttagelser, synpunkter och förslag	40
Tydliggör vad som är föreningsstöd, uppdrag, köpta tjänster	41
Dokumentera de beräkningssätt som använts i översynen	41
Tydliggör hur föreningsstödet fungerar – redovisa subventioner	41
Om tydlighet, information och administration i bidragsgivningen	42
Försök samordna inlämningsdatum för ansökan av kommunala bidrag	43
Om lokaltillgång och tidsfördelning	44
Bedöm rättvisan mellan subventioner i de kommunala lokalerna och stödet till föreningarna via lokal- och anläggningsanknutna bidrag. Förenkla administrationen och renodla lokal- och driftbidragen.	44
Diskutera insatser för att stärka föreningarnas ungdomsverksamhet vid sidan av idrotten	45
Genomför regelbundna vaneundersökningar	46
Diskutera Riksidrottsförbundets ändrade åldersindelning för det statliga aktivitetsstödet	46

Bilagor:

- Bilaga 1 Kontanta bidrag 2014
- Bilaga 2 Lokalsubventioner 2014 via lokalbokningen
- Bilaga 3 Driftbidragets kostnadstäckning
- Bilaga 4 Resultat från föreningsenkät om kontantbidrag
- Bilaga 5 Resultat från föreningsenkät om lokalbokning
- Bilaga 6 Deltagartillfällen för idrott
- Bilaga 7 Det totala föreningsstödet 2014

Stödformer och politisk styrning

I huvudsak omfattar det kommunala stödet till föreningslivet två områden. Dels ett kontant stöd till verksamhet som i första hand utgår till barn- och ungdomsföreningar och i många fall inriktat mot åldersgruppen 7 – 25 år eller som stöd till vuxenföreningar.

Den andra formen av föreningsstöd är stöd till lokaler och anläggningar. Stödformen omfattar i Linköpings kommun subventioner i kommunala lokaler och anläggningar till såväl barn- och ungdomsgruppen som föreningslivets vuxna deltagare samt kontanta lokal- och driftbidrag. På samma sätt som i alla andra kommuner är värdet av lokalrelaterat stöd betydligt högre än de belopp som utgår i form av verksamhetsrelaterade kontantbidrag. För varje krona kommunen betalar ut i verksamhetsrelaterat stöd till föreningslivet utgår betydligt mer i form av lokalrelaterat stöd som subventionerade lokaler och kontanta lokal- och driftbidrag.

Det kan tyckas självklart att ha en politisk uppfattning om hur de skattepengar som fördelas till föreningslivet ska användas. Detta är nog också någonting som de allra flesta är helt överens om oavsett politisk tillhörighet. Frågan är nog snarare graden av den styrning som bör och kan tillämpas.

I kommunen finns ett antal styrinstrument som kan användas för att det stöd som ges till föreningslivet ska stämma överens med de politiska mål som satts upp. Exempel på sådana styrinstrument är:

- **Investeringar**

Valet av lokaler och anläggningar som kommunen bygger påverkar bl.a. om verksamheten kommer att vända sig till pojkar eller flickor, om verksamheten förstärker redan starka intresseinriktningar eller vänder sig till helt nya områden.

- **Kontanta bidrag**

Även det kontanta stödet kan utformas för att stimulera och prioritera verksamhet för olika åldrar, olika bostadsområden, jämställdhet eller integration.

- **Taxor och avgifter**

Via skilda avgiftssystem kan åldersgrupper, säsongsanpassad verksamhet eller arrangemangsvillkor påverkas.

- **Tid och plats i anläggningar**

Detta är förmodligen det starkaste politiska styrinstrument som finns. Genom att styra vilka som ska få plats i lokaler och anläggningar samt när de ska få tider kan kommunen påverka allt från exempelvis tidig specialisering till jämställdhet.

Föreningsstöd, uppdrag och köpta tjänster

Av tradition har föreningslivets insatser alltid värnats i kommunerna. Det har funnits en vilja att stödja ideellt arbete eftersom det ansetts vara en tillgång för samhällsutvecklingen. Detta har, åtminstone tidigare, ibland tagit sig uttryck i en ovilja att över huvud taget styra och påverka föreningslivets verksamhet. På senare år har det blivit alltmer tydligt att användandet av skattepengar kopplas till en politisk vilja om hur dessa medel bör användas. Stödet till föreningslivet ses då som ett fördelningspolitiskt styrinstrument.

Om vi förenklar verkligheten har två skilda synsätt vuxit fram. Det ena är att föreningsverksamheten har ett stort egenvärde för kommunen och föreningsmedlemmarna. Organisationerna arbetar utifrån egna mål och intressen. Kommunerna ska styra och påverka i begränsad omfattning. Ett givande samarbete uppstår när kommunens mål och intressen sammanfaller med organisationens arbete. Det andra synsättet är att föreningarna är användbara för att upprätthålla välfärdsproduktionen när t.ex. kommunens resurser minskar. Föreningslivet blir alltmer uppdragstagare på den offentliga sektorns villkor. Det kan t.ex. handla om övertagande av anläggningsdrift, riktade uppdrag till studieförbunden eller insatser i kommunens drogförebyggande arbete. Den politiska uppgiften blir att hitta rätt balans mellan dessa synsätt.

I utredningen har vi koncentrerat oss på föreningsstöd som dels består av sökbara bidrag och dels lokalsubventioner i olika former. Det innebär att detaljerade redovisningar av det totala föreningsstödet finns från fyra nämnder: Bildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Omsorgsnämnden och Äldrenämnden.

Resurser till föreningslivet i Linköping finns även inom andra förvaltningar och nämnder. Kommunstyrelsen betalade ekonomiska ersättningar till föreningar under 2014. Ersättningen hade inte sin grund i sökbara bidrag utan i form av direktupphandlade tjänster eller uppdrag. Exempelvis fick Unga Kris 379 000 kronor i ekonomiskt stöd för att bl.a. sköta kontaktmannaskap med ungdomar i riskzonen för kriminalitet. Unga Kris fick även 40 000 kronor från Kommunstyrelsen för att i ett samarbetsprojekt arrangera en föreningsmessa. Ersättningarna ses inte som en form av sökbara bidrag utan mer som ett uppdragsstöd varför de inte finns redovisade i kommande sammanställningar över traditionellt föreningsstöd.

Inom Samhällsbyggnadsnämnden finns delvis möjlighet för kommunens föreningar att arrendera mark och hyra byggnader. När det gäller hyressättning och arrendenivåer ska noga avvägda och försiktigt marknadsanpassade nivåer tillämpas. Då flera avtal är tecknade långt tillbaka i tiden finns idag en stor variation i marknadsanpassning. När det gäller hyresobjekten betalar föreningarna i många fall för kommunens kapitalkostnad plus eventuella driftkostnader för byggnaderna vilket regleras i hyresavtal med kommunen. De arrendeavgifter föreningarna betalar motsvarar ofta avkastningsvärdet eller kapitalkostnaden för den mark som föreningen arrenderar. I dag innebär förhållandet att föreningarna i många fall betalar en form av självkostnad till Samhällsbyggnadsnämnden för arrenden och

hyresobjekt. Föreningarna har därefter möjlighet att söka drift- och lokalbidrag – i de flesta fall via Kultur- och fritidsnämnden.

Föreningsstödet från fyra nämnder

Nedan redovisas en sammanfattning av det totala föreningsstödet från Bildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Omsorgsnämnden och Äldrenämnden utifrån kontanta bidrag och lokalsubventioner. Enligt de beräkningar som gjorts uppgår det totala föreningsstödet till drygt 74 miljoner kronor.

Facknämnd	Kontanta bidrag	Subventioner	Totalt stöd
Bildningsnämnden	400 000 kr	0 kr	400 000 kr
Kultur- och fritidsnämnden	24 594 969 kr	*41 079 047 kr	65 674 016 kr
Omsorgsnämnden	4 137 595 kr	0 kr	4 137 595 kr
Äldrenämnden	856 632 kr	3 522 146 kr	4 378 778 kr
Totalt stöd	29 989 196 kr	44 601 193 kr	74 590 389 kr

*Beloppet gäller bokningar i 112 olika uthyrningsobjekt som under 2014 bokats av föreningar i 70 997 timmar. Detaljerade uppgifter finns i Bilaga 2 Lokalsubventioner 2014 via lokalbokningen.

I kommande avsnitt redovisas mer detaljerade uppgifter omkring föreningsstöd inom de olika facknämnderna. Detaljuppgifter om föreningsstödet finns även beskrivet i olika bilagor.

De kontanta bidragen redovisas dels totalt och dels som en uppdelning i verksamhetsrelaterade bidrag och lokalrelaterade bidrag.

Föreningar som använder kommunala lokaler och anläggningar erhåller i de flesta fall kommunalt stöd i form av lokalsubventioner. Lokalsubventionerna är oftast ett ”dolt” stöd eftersom det inte utbetalas som ett direkt bidrag och därför sällan redovisas.

I förekommande fall redovisas lokalsubventioner som genereras via kommunens lokalbokningsfunktion, subventioner via lokaler/anläggningar som ligger utanför kommunens lokalbokning samt subventioner via avtal, årsöverenskommelser, långsiktiga hyreskontrakt eller liknande.

I Bilaga 1 Kontanta bidrag 2014 redovisas detaljerade uppgifter om de kontanta bidragen på föreningsnivå för de olika nämnderna. I Bilaga 2 Lokalsubventioner 2014 via lokalbokningen redovisas beräkningar på lokalsubventioner.

Bildningsnämnden

Det totala föreningsstödet från bildningsnämnden uppgår till 400 000 kronor i form av ett kontant bidrag - integrationsbidrag. Syftet med bidraget är att stödja ideella föreningar att genomföra integrationsinsatser inom nämndens ansvarsområde.

Sex olika föreningar tog del av bidraget under 2014. Internationella Vänskapsföreningen erhöll 150 000 kronor, Idrottsklubben Östria Lambohov 85 000 kronor, Linköpings FC 50 000 kronor, Bayaninta Kunskap o Samhälle 45 000 kronor, Internationella kvinnoföreningen, 45 000 kronor medan PRO Internationell erhöll 25 000 kronor.

Stöd till föreningar i form av lokalsubventioner finns inte redovisade inom bildningsnämndens ansvarsområde.

Totalt föreningsstöd från Bildningsnämnden

Kontanta bidrag	400 000 kr
Integrationsbidrag	400 000 kr
Subventioner	0 kr
Totalt föreningsstöd	400 000 kr

Omsorgsnämnden

Det totala föreningsstödet från Omsorgsnämnden uppgår till 4 137 595 kronor via de kontanta bidragen. Stöd till föreningar i form av subventioner finns inte redovisade inom Omsorgsnämndens ansvarsområde.

Kontanta bidrag

Bidragen inom Omsorgsnämndens ansvarsområde syftar till att stödja, stimulera och underlätta frivilligt socialt arbete, stimulera föreningar att bedriva utåtriktad verksamhet för personer som är i behov av stöd på grund av fysiska, psykiska, sociala eller andra skäl, samt bryta isolering för enskilda grupper. Vidare ska bidragen ge förutsättningar för ett aktivt socialt liv, gemenskap och sociala kontakter mellan människor, medverka till att förebygga alkohol- och droginsatser såväl på arbetsplatser och i skolor som för enskilda personer och familjer samt stödja aktiviteter till barn, ungdomar och deras familjer enskilt eller i grupp.

Bidrag har utbetalts till företrädesvis handikappföreningar och föreningar inom individ- och familjeomsorgen utifrån sju olika bidragsformer. Totalt har 45 olika föreningar erhållit bidrag från omsorgsnämnden varav 23 handikappföreningar.

Följande bidrag och bidragsnormer finns:

Grundbidrag/Medlemsbidrag – 255 252 kronor

Grundbidraget innebär ekonomiskt stöd till administration som t.ex. telefon, porto och bidrag till eventuella lönebidragsanställningar. För att få Grundbidrag krävs att föreningen har minst 6 betalande medlemmar. Medlemsbidrag ges utifrån antalet bidragsberättigade medlemmar och avser betalande medlem som bor i kommunen. Bidragets storlek fastställs av Omsorgsnämnden utifrån av kommunfullmäktige tilldelade medel.

Lönebidrag – 345 000 kronor

Det kommunala lönebidraget har funnits sedan 2000 som en del av kommunens samlade rehabiliteringsinsatser. Inom Omsorgsnämndens ansvarsområde har tre föreningar erhållit lönebidrag för anställda med arbetsuppgifter som av rehabiliteringsskäl är personligt anpassade.

Verksamhetsbidrag – 906 500 kronor

Verksamhetsbidrag kan ges till lokal förening och länsförening under förutsättning att aktiviteterna anordnas för personer bosatta eller skrivna inom Linköpings kommun. Överenskommelser med utförare om ersättning för aktiviteter kan ske när som helst under året.

Verksamhetsbidrag ges efter överenskommelse mellan föreningen och Omsorgsnämnden. Vid bedömning av ansökningar om verksamhetsbidrag lägger nämnden stor vikt vid verksamhetens omfattning, att verksamheten möter angelägna behov, om verksamheten innebär att nya arbetssätt prövas, i vilken utsträckning verksamheten kompletterar eller förstärker annan verksamhet samt i vilken mån samverkan sker med andra aktörer.

Föreningen kan även överenskomma med utförare av verksamhet inom Omsorgsnämndens ansvarsområde att genomföra aktiviteter. I dessa fall ersätts föreningen av utföraren. Sådana överenskommelser kan ske när som helst under året.

Administrationsbidrag handikappföreningar – 245 000 kronor

Ansökan om bidrag från handikappföreningar som är anslutna till Handikappföreningarnas samarbetsorgan, HSO görs av samarbetsorganet i en gemensam ansökan.

Avtal – 2 385 843 kronor

Under 2014 erhöill fem föreningar 2 385 843 kronor i bidrag utifrån överenskomna avtal. ResursPoolen, en förening som vänder sig till äldre, ensamstående föräldrar och övriga kommuninvånare med behov av sociala kontakter, erhöill 590 000 kronor, Riksförbundet för Social och Mental Hälsa, RSMH Bikupan 636 250 kronor, Kvinnojouren 474 318 kronor, Brottsofferjouren 479 375 kronor och Unga Kris, Kriminellas Revansch I Samhället fick 205 900 kronor i bidrag.

Ovanstående avtal finns redovisade som bidrag till de fem nämnda föreningarna. Därutöver finns andra avtal om ersättningar till föreningar som inte redovisas som föreningsbidrag. Exempelvis hade Linköpings kommun via avtal ett idéburet offentligt partnerskap, IOP, tillsammans med Linköpings Stadsmission under 2014. Avtalet rörde arbetet med utsatta EU-medborgare och totalt betalade kommunen 769 250 kronor i ersättning till Linköpings Stadsmission.

Totalt föreningsstöd från Omsorgsnämnden

Kontanta bidrag	4 137 595 kr
<i>Till handikappföreningar:</i>	
Grund-/Medlemsbidrag	255 252 kr
Verksamhetsbidrag	205 000 kr
Administrationsbidrag	245 000 kr
Lönebidrag	190 000 kr
<i>Till föreningar inom IFO:</i>	
Verksamhetsbidrag	701 500 kr
Lönebidrag	155 000 kr
Avtal	2 385 843 kr
Subventioner	0 kr
Totalt föreningsstöd	4 137 595 kr

Äldrenämnden

Äldrenämnden fördelar bidrag till pensionärsföreningar där syftet är att stödja, stimulera och underlätta frivilligt socialt arbete, stimulera föreningar att bedriva utåtriktad verksamhet för pensionärer, bryta isolering för enskilda grupper, ge förutsättningar för ett aktivt socialt liv, gemenskap och sociala kontakter mellan människor samt stödja pensionärer som utför aktiviteter till barn och ungdomar.

Totalt delades 856 632 kronor ut som bidrag till 70 olika pensionärsföreningar under 2014. Stöd till föreningar i form av subventioner finns via föreningshuset Fontänen motsvarande 3 522 146 kronor.

Följande bidrag finns:

Grundbidrag och Medlemsbidrag – 410 720 kronor

Grundbidrag och Medlemsbidrag kan ges till en lokal pensionärsförening inom Linköpings kommun. Grundbidraget innebär ekonomiskt stöd till administration som t.ex. telefon, porto och bidrag till eventuella lönebidragsanställningar. För att få Grundbidrag krävs att föreningen har minst 10 betalande medlemmar. Medlemsbidrag ges utifrån antalet bidragsberättigade medlemmar och avser betalande medlemmar över 65 år som bor i kommunen. Bidragets storlek fastställs av Äldrenämnden utifrån av kommunfullmäktige tilldelade medel.

Verksamhetsbidrag – 375 500 kronor

Verksamhetsbidrag kan ges till lokal pensionärsförening eller annan förening under förutsättning att aktiviteterna anordnas för pensionärer eller av pensionärer som är bosatta eller skrivna inom Linköpings kommun.

Bidrag ges efter överenskommelse mellan föreningen och Äldrenämnden. Vid bedömning av ansökan om verksamhetsbidrag till pensionärsföreningar lägger Äldrenämnden bl.a. stor vikt vid att verksamheten riktar aktiviteter till andra än egna medlemmar, verksamhet som riktar sig till boende i kommunens äldreboenden, om verksamheten innebär att nya arbetsätt prövas samt i vilken utsträckning verksamheten kompletterar eller förstärker annan verksamhet.

Särskilt verksamhetsbidrag – 70 412 kronor

Det särskilda verksamhetsbidraget utgör totalt 8 % av de medel som årligen avsätts till föreningsbidrag för pensionärsföreningarna och ges till lokal samorganisation. Med samorganisation menas paraplyorganisation för ett antal medlemsföreningar. Bidraget fördelas i förhållande till antalet medlemsföreningar som samorganisationen stödjer.

Subventioner via föreningshuset Fontänen

Föreningshuset Fontänen har anor från tidigt 1900-tal men har sedan 1984 en komplett service till föreningslivet. Verksamheten drivs av den ideella föreningen Fontänen som finns inom Äldrenämndens anvarsområde. Föreningshuset inrymmer bl.a. kanslilokaler, konferensrum, åhörarsal och aktivitetslokaler som passar till de flesta möten, träffar och kurser, en datasal för lärande och skapande samt en gymnastiksal. Service i form av kopiering, utskrifter, produktion av trycksaker, kuvertering och grafisk formgivning är några exempel på den föreningservice som finns.

Föreningen Fontänen får tillgodoräkna sig samtliga intäkter men betalar en årlig avgift till Äldrenämnden motsvarande 150 000 kronor. För Äldrenämnden kostade föreningshuset Fontänen 3 672 146 kronor under 2014 medan intäkterna uppgick till 150 000 kronor. Någon fördelning av kostnaden på de olika föreningar som använder Fontänens lokaler och/eller service ha inte gjorts. Äldrenämndens nettokostnad 3 522 146 kronor bör dock ses som en subvention och ett betydelsefullt stöd till föreningslivet i Linköping.

Totalt föreningsstöd från Äldrenämnden

Kontanta bidrag	856 632 kr
Grund-/Medlemsbidrag	410 720 kr
Verksamhetsbidrag	375 500 kr
Särskilt bidrag	70 412 kr
Subventioner	3 522 146 kr
Föreningshuset Fontänen	3 522 146 kr
Totalt föreningsstöd	4 378 778 kr

Kultur- och fritidsnämnden

Utifrån de beräkningar som gjorts uppgår det totala föreningsstödet från Kultur- och fritidsnämnden till 65 674 016 kronor. De kontanta bidragens andel av det totala stödet består av 24 594 969 kronor medan subventioner av olika slag uppgår till 41 079 047 kronor.

Inom Kultur- och fritidsnämnden finns flera olika kontanta bidrag till föreningar som bedriver barn- och ungdomsverksamhet. I kommande avsnitt redovisas de kontanta bidragen till kulturverksamhet och de kontanta bidragen till fritidsverksamhet var för sig. De lokalsubventioner som beräknats redovisas på samma sätt d.v.s. lokalsubventioner inom kulturområdet och fritidsområdet var för sig.

Principiella skillnader mellan kultur och fritid

Kultur- och fritidsområdet är ett mångfacetterat område där flera verksamheter med skilda inriktningar ingår. På många sätt finns stora skillnader mellan det traditionella kulturområdet och det som betraktas som fritid. I samband med frågor och diskussioner omkring föreningsstöd är vissa utgångspunkter viktiga att förstå vilket vi ska försöka belysa i nedanstående exempel.

Kultur Allmänheten är största målgruppen

Fritid De egna medlemmarna är största målgruppen

De föreningar inom kulturområdet som får bidrag arrangerar oftast verksamhet som vänder sig till allmänheten i form av t.ex. musikarrangemang, konstutställningar, teater- och dansföreställningar samt studiecirkelverksamhet.

De föreningar som får bidrag inom fritidsområdet anordnar verksamhet i huvudsak för sina egna medlemmar. Bidragens storlek grundas ofta på antalet medlemmar och den verksamhet som bedrivs för föreningens medlemmar.

Kultur Uppdragsstöd är vanligt bland kulturföreningar

Fritid Normerade bidrag gäller för fritidsföreningar

Inom kulturområdet görs ofta en bedömning från fall till fall och utifrån uppdragets art omkring bidragens storlek. Den bidragsform inom kulturområdet som är reglerad och betalas ut efter kvantitativa normer är stödet till studieförbunden.

De flesta bidrag inom fritidsområdet betalas ut enligt givna kvantitativa normer som antal medlemmar, antal aktiviteter och kostnader för t.ex. lokaler.

Kultur Vänder sig i stor utsträckning till vuxna

Fritid Barn och ungdomar är prioriterade

I många verksamheter inom kulturområdet utgör vuxna de vanligaste besökarna och "konsumenterna".

Föreningar inom fritidsområdet har bl.a. genom samhällsstöd en tydlig målgrupp i åldrarna under 20-25 år.

Kultur Större andel unga tjejer utövar själva

Fritid Större andel unga killar utövar själva

Resultat från kultur- och fritidsvaneundersökningar visar att det är en större andel unga tjejer än unga killar som t.ex. spelar teater, sjunger i kör och utövar skapande aktiviteter medan det är en större andel unga killar än unga tjejer som t.ex. spelar fotboll, innebandy och ishockey.

Kultur Ungdomsverksamhet i kommunal regi

Fritid Ungdomsverksamhet i föreningsregi

Inom kulturområdet sker ungdomsverksamheten oftast i kommunal regi genom t.ex. kulturskolan, biblioteken och i viss mån genom ungdoms-/fritidsgårdarna.

Inom fritidsområdet sker majoriteten av ungdomsverksamheten i föreningsregi. Enda undantaget är den verksamhet som bedrivs på ungdoms-/fritidsgårdarna.

Kultur Föreningarnas lokalsubventioner är inte omfattande

Fritid Föreningarnas lokalsubventioner är mycket stora

Lokalsubventioner för kulturföreningar – det ekonomiska värdet av tider som föreningar använder i kommunala lokaler – tycks inte vara omfattande. De kontanta bidragen till verksamhet är betydligt större. För fritidsföreningar är situationen den omvända. Det stora kommunala stödet utgörs av lokalsubventioner.

Kontanta bidrag inom kulturområdet

Kultur- och fritidsnämnden stödjer initiativ från lokala kulturföreningarna där omfattningen bestäms av de medel som årligen ställs till nämndens förfogande samt den fördelning som nämnden beslutar.

För att bidrag ska beviljas ska föreningens verksamhet vara av offentlig karaktär och arrangemang och evenemang ska äga rum i Linköpings kommun. Arrangemang som står för mångfald, spridning av nya genrer och som tillförs nya uttrycksformer uppmuntras. Den förening som står som anordnare/arrangör ska vara av ideell natur och präglas av demokratiska grundvärderingar. Ett arrangemang får till sitt syfte inte vara av ensidig religiös eller politisk karaktär. Arrangemanget ska vara öppet för alla.

Följande bidragsformer finns:

Arrangemangsstöd – 2 480 017 kronor

Arrangemangsstödet finns i två olika former: årligt arrangemangsbidrag och bidrag till enskilda/enstaka arrangemang. I all marknadsföring av arrangemang där bidrag utgår ska det framgå att arrangemanget sker med stöd av kultur- och fritidsnämnden.

Årligt arrangemangsbidrag – 1 643 317 kronor

Årligt arrangemangsbidrag kan sökas av föreningar som arrangerar ett flertal offentliga kulturprogram under en säsong och som har en dokumenterad kontinuerlig verksamhet. Verksamheten ska kännetecknas av att professionella musiker/konstnärer/artister/skådespelare engageras.

Enskilda/enstaka arrangemang – 836 700 kronor

Bidrag för enstaka arrangemang kan sökas av föreningar för aktiviteter som offentliga arrangemang t.ex. föreställningar eller konserter. Stödformen innebär oftast bidrag för täckande av eventuellt underskott och utgår först efter genomfört och slutredovisat arrangemang.

Produktionsstöd – 670 000 kronor

Bidraget är ett förhandsstöd för produktioner av kulturprogram och kan inte sökas för redan genomförda produktioner. Bidraget kan sökas för kostnader som t.ex. lokalhyra, rättigheter, ljud, ljus och materialkostnader. Kulturprogram som riktar sig till barn och unga prioriteras.

Lokalbidrag – 462 130 kronor

För att täcka delar eller hela kostnaden för lokalhyra kan lokalbidrag sökas i samband med kulturprogram som arrangeras i t.ex. Linköping Konsert & Kongress, Sagateatern och Nationernas hus.

Studieförbund – 5 715 000 kronor

Bidrag till de nio olika studieförbunden har betalats ut enligt följande: ABF 1 293 589 kronor, Studieförbundet 1 245 249 kronor, Medborgarskolan 845 149 kronor, Blida 624 144 kronor, Sensus 445 080 kronor, Vuxenskolan 433 276 kronor, Folkuniversitetet 402 337 kronor, NBV 272 177 kronor och Ibn Rushd 153 999 kronor.

Lokalsubventioner inom kulturområdet

Inom kulturområdet redovisas lokalsubventioner som genererats via Sagateatern och friluftsmuseet Gamla Linköping. Dessutom har en beskrivning av uthyrningen av lokaler till föreningslivet via Stadsbiblioteket gjorts.

Sagateatern – lokalsubventioner till föreningar

Sagateatern är en spelplats för fria teatergrupper, barnteater som exempelvis söndagsteater för barn i åldern 3 - 10 år samt för olika former av gästspel. Teatern går även att hyra för egna privata arrangemang. Kultur- och fritidsnämndens årshyra för Sagateatern uppgår till 1 163 500 kronor.

Teatern hyrs ut per heldag i princip året om. Räknas en månads sommarsteater bort blir antalet veckor som teatern finns tillgänglig för olika hyresgäster och arrangemang ca 330 dagar. Det innebär att en dagskostnad för Sagateatern kan beräknas till 3 525 kronor.

Sagateatern har hyrts ut till sju olika föreningar under totalt 30 dagar. Den inbetalda hyran från föreningarna uppgår till 68 750 kronor medan Kultur- och fritidsnämndens kostnad för de 30 dagarna som hyrts ut till föreningar motsvarar 105 750 kronor. Subventionen till föreningarnas verksamhet via Sagateatern har på så sätt beräknats till 37 000 kronor. Någon beräkning av subventioner för enskilda föreningar redovisas inte.

Friluftsmuseet Gamla Linköping

Friluftsmuseet Gamla Linköping skapades redan under 1940- och 1950-talet för att bevara äldre byggnader och på så sätt berätta om gångna tider. I dag finns ett hundratal byggnader i stadskvarteren och vid Valla gård. Flertalet av de butiker och hantverkare som finns i området

är egna företagare som hyr sina lokaler av kommunen. Friluftsmuseet är en resultatenhet inom Kultur- och fritidsförvaltningen.

Det finns även ideella föreningar som hyr lokaler i Gamla Linköping. Det gäller främst föreningar vars inriktning förstärker och passar in i friluftsmuseets befintliga verksamhet. Som exempel kan nämnas föreningen Gamla Linköping, föreningen Målerimuseet och Odalmannens museiförening.

Några beräkningar av lokalsubventioner för de föreningar som hyr lokaler i Gamla Linköping har inte gjorts. Nämnas bör dock att Kultur- och fritidsförvaltningens nettokostnader för Målerimuseet, Plåt- och bleckslagerimuseet, Grafiska museet och föreningen Gamla Linköpings lokaler uppgår till ca 70 000 kronor. Beloppet ingår i redovisningen över subventioner via avtal/årshyror men redovisas inte på föreningsnivå.

Stadsbiblioteket – uthyrning av lokaler till föreningslivet

Huvudbiblioteket utgör en resurs för föreningslivet och erbjuder möjligheten att hyra konferensrum för möten och föreläsningar till såväl föreningar, företag som privatpersoner. De lokaler som finns tillgängliga för bokning är Hörsalen med plats för 115 personer, Lindblomsrummet - 15 personer, Benzeliusrummet - 10 personer, Odencrantsrummet - 7 personer samt Datasalen med plats för 12 personer.

Någon beräkning av subventionen utifrån den faktiska kommunala kostnader för de olika lokalerna har inte gjorts. Däremot har statistik tagits fram för 2014 som visar att 22 olika föreningar bokat lokaler i huvudbiblioteket under totalt 164 timmar vid 38 tillfällen. Föreningarna har betalt en avgift per timme motsvarande 25 % av ordinarie taxa. Huvudbibliotekets intäkter från de 22 föreningarnas bokningar uppgick under 2014 till 21 500 kronor vilket motsvarar en rabatt på 64 500 kronor i förhållande till ordinarie taxa.

Totalt föreningsstöd från Kultur- och fritidsnämnden, kulturverksamhet

Kontanta bidrag totalt	9 327 147 kr
Varav lokalrelaterade bidrag	462 130 kr
Lokalbidrag	462 130 kr
Varav verksamhetsrelaterade bidrag	8 865 017 kr
Årligt arrangemangsbidrag	1 643 317 kr
Arrangemangsstöd	836 700 kr
Produktionsstöd	670 000 kr
Studieförbund	5 715 000 kr
Subventioner totalt	107 000 kr
Sagateatern	37 000 kr
Friluftsmuseet Gamla Linköping	70 000 kr
Totalt föreningsstöd	9 434 147 kr

Kontanta bidrag inom fritidsområdet

För att bidrag ska beviljas ska föreningen vara uppbyggd enligt demokratiska principer, verka för en alkohol-, drog- och dopingfri verksamhet samt vara ansluten till en riksorganisation. Annan lokal förening kan erhålla bidrag om synnerliga skäl finns. En bidragsberättigad förening ska ha minst 10 aktiva medlemmar i åldern 7-20 år som är bosatta eller skrivna i Linköping kommun. Föreningen ska även redovisa minst 20 sammankomster per år i den bidragsberättigade åldern.

Följande bidrag finns:

Anläggningsbidrag – 714 850 kronor

Anläggningsbidrag ges till föreningar som äger anläggning eller driver anläggning under ägarliknande förhållanden. Bidrag kan sökas för uppförande, om- och tillbyggnad eller periodiskt underhåll av idrotts- och friluftsanläggningar. Max bidrag är 100 000 kr per förening och projekt.

Driftbidrag – 4 941 633 kronor

Driftbidrag kan sökas av föreningar som äger anläggning för sport- och fritidsverksamhet eller driver sådan anläggning under ägarliknande förhållanden. För att driftbidrag ska utgå krävs att föreningen har fullt driftansvar och står för samtliga driftkostnader.

Förening som erhåller driftbidrag ska i mån av utrymme upplåta anläggningen, till kommunala enheter och andra föreningar inom kommunen, till kommunalt beslutade taxor eller där så inte är möjligt till självkostnadspris.

Driftbidrag utbetalas utifrån fasta belopp beroende på anläggningens art. Några exempel:

- Elljusspår 12 000 kronor per kilometer spår
- Fotbollsplan, konstgräs ca 100 x 60 m 20 000 kronor
- Fotbollsplan, grus 3 000 kronor
- Fotbollsplan, grus, med elljus 5 000 kronor
- Friidrottsanläggning 5 000 kronor
- Idrottshall 10 000 kronor
- Ishockeybana, med sarg och belysning 6 000 kronor
- Ridanläggning, mindre utomhusanläggning 4 000 kronor
- Tennisbana, grus 3 000 kronor
- Tennishall 10 000 kronor.

Lokalbidrag – 1 315 421 kronor

Lokalbidrag kan ges till förening med kostnader för expeditionslokal, klubblokal samt inom- och utomhusanläggning där hyra betalas. Kostnader för hyra, städning, lyse och värme är bidragsgrundande. Lokalbidraget avser täcka lokalkostnader för ungdomsverksamhet i

relation till medlemsantalet. Bidraget utgår med 75 % av hyreskostnaden, dock högst 80 kronor per bidragsberättigad medlem. Max bidrag är 100 000 kronor per förening och år.

Ledarutbildningsbidrag – 136 574 kronor

Bidraget ges till utbildningar som är arrangerade av idrottsföreningarnas eller idéburna föreningarnas riks- eller distriktsförbund, Linköpings Idrottsförbund, Linköpings Ungdomsråd, SISU eller likvärdig organisation. Bidraget utgår med upp till halva kurskostnaden dock högst 4 000 kronor per deltagare och kurs. Bidrag kan utgå för högst 8 dagar och med max 20 000 kronor per förening och år. Bidrag kan sökas för kursdeltagare som under året fyller minst 16 år.

Lägerbidrag – 330 075 kronor

För att ett läger ska vara bidragsberättigat krävs att verksamheten främjar antingen miljömedvetenhet bland deltagarna, gemensamma aktiviteter bland flickor och pojkar, samhörigheten mellan invandrare och svenskar eller handikappades deltagande.

Bidrag kan ges till ungdomsorganisationer som arrangerar läger för deltagare i ålder 7-20 år bosatta eller skrivna i Linköpings kommun. Lägerbidrag ges även för distrikts-, riks-, eller internationellt läger som anordnats av föreningens huvudorganisation.

Bidrag ges till internatläger som omfattar minst två dagar i följd med minst 6 timmars programlagda aktiviteter/dag, utöver restid. Läger som inte är internatläger ska omfatta minst 4 dagar i följd med minst 6 timmars programlagda aktiviteter, utöver restid. För lägerledare ges samma bidrag som för deltagare. Bidrag för lägerledare erhålls för varje påbörjat tiotal ungdomar som deltagit i föreningens läger.

Bidrag utgår med upp till 25 kr per deltagare och lägerdag, dock högst 200 kronor per deltagare och läger som anordnas inom Norden. Max bidrag är 20 000 kronor per förening och år.

Särskilda bidrag – 2 159 318 kronor

Projektbidrag

Bidraget avser att i första hand stödja prova på-verksamheter samt verksamheter för prioriterade grupper som t.ex. invandrarungdomar och ungdomar med funktionshinder. Den ansökande föreningen ska tydligt motivera behovet av bidrag och ge en noggrann specifikation av utgifter och inkomster.

Övriga bidrag

Bidraget avser att i första hand stödja inköp av utrustning för att främja funktionshindrades deltagande i föreningsverksamhet, stödja särskilda initiativ i glesbygd samt insatser riktade till en bestämd målgrupp som t.ex. när flera föreningar går samman i ett bostadsområde för en speciell verksamhet.

Bland övriga bidrag ryms även bidrag till Linköpings Idrottsförbund, Korpen Linköpings MIF, Linköpings Studenters Idrottsförening, Linköpings Ungdomsråd och Linköpings Handikappidrottsförening. Även politiska ungdomsorganisationer som har moderpartier representerade i kommunfullmäktige omfattas av bidraget. En politisk ungdomsorganisation får 3 500 kronor per mandat utifrån moderpartiets representation i kommunfullmäktige. Andra politiska ungdomsföreningar får bidrag enligt samma regler som övriga ungdomsföreningar.

Bidrag till skolturneringar

Skolturneringen ska genomföras av bidragsberättigad förening. Endast ungdomar bosatta eller skrivna i Linköpings kommun är bidragsberättigade. Bidrag i samband med skolturneringar utbetalas för lokalkostnader samt med 50 kronor per lag dock max 5 000 kronor per och år. Bidrag utbetalas även med 5 kr/deltagare, max 5 000 kronor. Bidraget är maximerat till 50 000 kronor per förening och år.

Tävlings-/arrangemangsbidrag – 445 225 kronor

Bidrag kan ges till tävlingar på hög internationell nivå som SM, riksmästerskap eller liknande arrangemang. Tävlingsarrangemanget ska vara godkänt på förbunds nivå och genomföras i Linköpings kommun. Bidrag kan endast sökas av bidragsberättigad ungdomsförening och kan uppgå till samma belopp som föreningens lokalkostnad eller motsvarande, dock som mest 50 000 kronor per förening och år.

Verksamhetsbidrag – 5 224 726 kronor

Verksamhetsbidrag ges till föreningars gruppverksamhet bland barn och ungdom i åldern 7-20 år, s.k. bidragsberättigade sammankomster. En bidragsberättigad sammankomst ska vara minst en timme och bestå av minst 3 deltagare utöver ledare. Bidrag utgår endast en gång per dag och grupp och gäller barn och ungdomar som är bosatta eller skrivna i Linköpings kommun.

Bidraget innebär dels ett fast belopp på 15 kronor per bidragsberättigad sammankomst, dels ett rörligt belopp på ca 5 kronor per bidragsberättigad deltagare inom intervallet 3-30 barn och ungdomar per grupp och aktivitetstillfälle.

Bidrag utgår inte till aktivitet som anordnas av riksorganisation, distrikt eller lokalt samarbetsorgan. Inte heller till entrébelagda tävlingar eller kommersiella arrangemang som t.ex. danser, bingo, basarer. Bidrag ges inte till studiecirkel, aktiviteter under skoltid eller annan verksamhet som får stöd på annat sätt eller bedrivs i privat regi.

Lokalsubventioner inom fritidsområdet

Inom fritidsområdet redovisas lokalsubventioner som uppstår när föreningar bokar lokaler och anläggningar via kommunens lokalbokningsfunktion. Dessutom redovisas lokalsubventioner i samband med att föreningar hyr kommunala lokaler på årsbasis via t.ex.

hyresavtal eller årsöverenskommelser samt beräkningar av subventioner via bad och några andra anläggningar.

Subventioner via kommunens lokalbokningsfunktion

Bokning av kommunala lokaler och anläggningar sker via kommunens lokalbokningsfunktion där föreningar bokar tid i form av timmar. Det medger att alla timmar kan prissättas utifrån kommunens bruttokostnad för respektive uthyrningsobjekt där hänsyn tas till den tillgängliga eller bokningsbara tiden. Subventionen beräknas genom att från bruttokostnaden dra bort den hyra som respektive förening eller kund betalt.

Att räkna fram ett timpris utifrån bokningsobjektens bruttokostnad har varit tidskrävande för personalen eftersom det i den kommunala redovisningen i de flesta fall endast funnits uppgifter om kostnader för en hel anläggning. Kostnaden för delobjekt och olika ytor som t.ex. verksamhetsytor/salar i en idrottshall eller A-, B och C-planer på en idrottsplats har inte per automatik gått att få fram via den kommunala redovisningen.

På grund av svårigheter att beräkna kostnader för samtliga objekt som bokats via kommunens lokalbokningsfunktion ingår inte samtliga uthyrningsobjekt i underlaget. Det gäller främst lokaler som övernattningssalar i skolor, lärosalar och matsalar samt omklädningsrum och förråd.

I beräkningarna av subventioner från lokalbokningen ingår 112 olika uthyrningsobjekt som under 2014 bokats av föreningar i 70 977 timmar. Timmarna har prissatts genom att kommunens kostnader för anläggningar/lokaler har beräknats. Ett timpris har sedan räknats fram utifrån öppethållandet i form av bokningsbara eller tillgängliga timmar i respektive anläggning/lokal.

För de 70 977 bokade timmarna har föreningarna betalt in en hyra motsvarande 12 396 319 kronor. Den kommunala bruttokostnaden för den av föreningarna bokade tiden uppgår till 45 182 704 kronor. Den kommunala subventionen till föreningslivet blir därmed 32 786 385 kronor eller 73 %.

Utöver de 70 977 bokade timmar finns ytterligare drygt 45 000 timmar bokade via kommunens lokalbokningsfunktion där subventioner inte beräknats framförallt p g a svårigheter att härleda kostnader. För de bokade timmarna har ca 1 700 000 kronor betalats in i hyra.

Subventioner via hyresavtal, årsöverenskommelser

Kommunala lokaler upplåts till föreningar inom fritidsområdet på årsbasis utifrån hyresavtal, arrenden eller annan form av årsöverenskommelse. Flera föreningar har hyres- och arrendeavtal med kommunen, bl.a. via Samhällsbyggnadsnämnden. För den typen av lokaler

kan föreningarna söka driftbidrag hos Kultur- och fritidsnämnden varför de inte är föremål för beräkningar av lokalsubventioner.

För vissa lokaler har dock beräkningar av subventioner gjorts till ett värde av 394 894 kronor. Nedan redovisas de lokaler där beräkningar av subventioner genomförts med troligen finns ytterligare lokaler där subventioner ska beräknas.

Kanslilokaler m.m. i Linköpings Sporthall

I Linköpings Sporthall har Linköpings Innebandyklubb och KFUM Linköping kanslilokaler. KFUM Linköping svarar även för serveringen i Sporthallen. Kommunens bruttokostnad för kanslilokalerna och serveringen uppgår till 450 000 kronor. Föreningarna har betalt en avgift/hyra på 182 000 kronor.

	Kommunens kostnad	Inbetald hyra	Subvention
KFUM Linköping	150 000 kr	36 000 kr	114 000 kr
Linköpings Innebandyklubb	300 000 kr	146 000 kr	154 000 kr

Den kommunala subventionen för kanslilokaler m.m. i Linköpings Sporthall uppgår totalt till 268 000 kronor.

Omklädnadsrum i Linköpings Arena

I Linköpings Arena förfogar FC Linköping City och Linköping FC över var sitt omklädnadsrum till en kommunal kostnad som beräknats till 255 000 kronor. Föreningarna har betalt en hyra motsvarande 128 106 kronor vilket medför att den kommunala subventionen blir 126 894 kronor enligt följande tabell.

	Kommunens kostnad	Inbetald hyra	Subvention
FC Linköping City	120 000 kr	64 053 kr	55 947 kr
Linköping FC	135 000 kr	64 053 kr	70 947 kr

Subventioner via bad

Nedan redovisas uppgifter om bad gällande Linköpings simhall, Tinnerbäcksbadet och Ljungsbrobadet. Den sammanlagda subventionen till föreningslivet har beräknats till 6 275 000 kronor.

Linköpings simhall och Tinnerbäcksbadet

Linköpings simhall är en komplett badanläggning med äventyrsbad, två 25-metersbassänger för motionssimning och simsport, hopptorn, undervisningsbassäng, lekbassäng, bubbelpooler, bastur samt en romersk avdelning med bubbelpool, ångbastu, bastu och relaxytor. Inom anläggningen finns även servering och utrymmen för olika typer av friskvård.

Tinnerbäcksbadet ligger i direkt anslutning till Linköpings simhall och innehåller en uppvärmd 50-metersbassäng, vattenrutschbana, omklädnadsrum och stora grönytor för

avkoppling och lek. Inom området finns även lekplats, beachvolleyplan, boulebana, servering samt möjlighet att hyra trampbåtar.

Linköpings simhall och Tinnerbäcksbadet drivs på entreprenad av Medley AB. Under 2014 uppgick kommunens kostnad för Linköpings simhall och Tinnerbäcksbadet till 23 159 000 kronor.

Linköpings Allmänna Simsällskap, Linköpings Simidrottsförening, Linköpings Sportdykarklubb och NocOut.se är de föreningar som huvudsakligen bedriver verksamhet i simhallens 25-metersbassäng för träning, simhallens 25-metersbassäng för motion, simhallens undervisningsbassäng och i Tinnerbäcksbadets 50-meters utomhusbassäng. Föreningstidens andel av den totala kommunala kostnaden på drygt 23 miljoner kronor har beräknats till 8 210 000 kronor, den inbetalda hyran från föreningar till 2 500 000 kronor. Det innebär att den kommunala subventionen beräknats till 5 710 000 kronor.

Föreningstidens andel av den totala kommunala kostnaden, inbetald hyra från föreningar och den beräknade subventionen fördelar sig för de fyra bassängerna enligt följande.

	Beräknad förenings- kostnad	Inbetald hyra föreningar	Beräknad subvention
25 meters bassäng, träning	3 640 000 kr	900 000 kr	2 740 000 kr
25 meters bassäng, motion	2 850 000 kr	1 000 000 kr	1 850 000 kr
Undervisningsbassäng	300 000 kr	100 000 kr	200 000 kr
50 meters bassäng, Tinnerbäcksbadet	1 420 000 kr	500 000 kr	920 000 kr

Beräkning av subventioner på föreningsnivå

Utifrån de uppgifter vi erhållit om tidsfördelningen i de olika bassängerna har vi kunnat uppskatta den kommunala subventionen på föreningsnivå.

Linköpings Allmänna Simsällskap	3 630 326 kr
Linköpings Simidrottsförening	1 215 906 kr
Linköpings Sportdykarklubb	832 173 kr
NocOut.se	31 595 kr
Summa lokalsubventioner	5 710 000 kr

Ljungsbrobadet

Ljungsbrobadet ingår som en del av Ljungsbro fritidscenter, tillsammans med en ishall och ett vandrarhem. I badet finns en 25-metersbassäng med 7 banor, undervisningsbassäng, hoppbassäng samt en komplett relaxavdelning med bubbelpool och bastu. Ett gym finns också i badanläggningen liksom konferensmöjligheter.

Ljungsbrobadet drivs på entreprenad av Medley AB. Under 2014 uppgick kommunens kostnad för badet till 4 022 000 kronor. Linköpings Allmänna Simsällskap, Linköpings

Simidrottsförening, Linköpings Kanotklubb och NocOut.se är de föreningar som huvudsakligen bedriver verksamhet i badet.

Föreningstidens andel av den totala kommunala kostnaden på drygt 4 miljoner kronor har beräknats till 705 000 kronor. Den av föreningar inbetalda hyran uppgår till 140 000 kronor vilket innebär en subvention motsvarande 565 000 kronor.

Beräkning av subventioner på föreningsnivå

Utifrån de uppgifter vi erhållit om tidsfördelningen har vi kunnat uppskatta den kommunala subventionen på föreningsnivå.

Linköpings Allmänna Simsällskap	12 768 kr
Linköpings Simidrottsförening	82 994 kr
Linköpings Kanotklubb	268 136 kr
NockOut.se	201 102 kr
Summa lokalsubventioner	565 000 kr

Sporthallens bowlinghall

Sporthallens bowlinghall har funnits sedan 1956 och innehåller idag 8 bowlingbanor. Flera föreningar bedriver verksamhet i bowlinghallen – 6 serieklubbar, 2 pensionärsklubbar och Korpen med ett 25-tal lag. Bowlinghallen drivs av en arrendator som betalar en hyra till kultur- och fritidsnämnden motsvarande 20 000 kronor. Kultur- och fritidsnämndens internhyra för bowlinghallen har beräknats till 475 000 kronor vilket innebär att bowlinghallen kostar kommunen 455 000 kronor netto. De föreningar som har sin verksamhet i bowlinghallen betalar tränings- och tävlingsavgift direkt till arrendatorn. Någon beräkning av kommunens subvention på föreningsnivå har därför inte gjorts.

Hangaren Hot Sport Center

Hangaren Hot Sport Center är en kommunal anläggning som ingår i Ryd Sportcenter. Hangaren består av 2 100 kvadratmeter för verksamheter som skate, inlines, bmx och trampolin. Hangaren inrymmer bl.a. klätterhall med klätterrägg, skatehall och en idrottslokal. Linköpings Frisksportklubb bedriver verksamhet i anläggningen liksom Linköpings Klätterklubb som ansvarar för driften av klätterräggen. Föreningsverksamhet bedrivs i klätterhallen och idrottslokalen medan skatehallen besökare främst består av enskilda kunder och skolor.

Under 2014 har kommunens kostnad för Hangaren beräknats till 2 109 000 kronor fördelade på 1 780 000 kronor för skatehallen, 242 000 kronor för klätterhallen och 87 000 kronor för idrottslokalen. Någon beräkning av lokalsubventioner för de föreningar som bedriver sin verksamhet i Hangaren har inte gjorts.

Vallastallet – Valla Ponnyklubb

Vallastallet är en del av Valla Fritidsområde där Valla Ponnyklubb erbjuder ridskoleverksamhet under skolterminerna samt rid och smådjursläger under sommarloven. Kultur- och fritidsnämndens kostnad för Ponnyklubbens del av Vallastallet uppgår till 1 128 960 kronor genom en hyresersättning till Byggaregården. Ponnyklubben betalar en hyra på 68 192 kronor vilket innebär att den kommunala subventionen till Valla Ponnyklubb uppgår till 1 060 768 kronor.

Totalt föreningsstöd från Kultur- och fritidsnämnden, fritidsverksamhet

Kontanta bidrag totalt	15 267 822 kr
Varav lokalrelaterade bidrag	6 971 904 kr
Anläggningsbidrag	714 850 kr
Driftbidrag	4 941 633 kr
Lokalbidrag	1 315 421 kr
Varav verksamhetsrelaterade bidrag	8 295 918 kr
Lägerbidrag	330 075 kr
Ledarutbildningsbidrag	136 574 kr
Särskilt bidrag	2 159 318 kr
Tävlings-/arrangemangsbidrag	445 225 kr
Verksamhetsbidrag	5 224 726 kr
Subventioner totalt	40 972 047 kr
Lokalbokningen*	32 786 385 kr
Avtal/årshyror m.m.	394 894 kr
Lokalsubventioner via bad	6 275 000 kr
Lokalsubventioner via Bowlinghallen	455 000 kr
Vallastallet	1 060 768 kr
Totalt föreningsstöd	56 239 869 kr

*Beloppet gäller bokningar i 112 olika uthyrningsobjekt som under 2014 bokats av föreningar i 70 977 timmar. Detaljerade uppgifter finns i Bilaga 2 Lokalsubventioner 2014 via lokalbokningen.

Kostnadstäckning via driftbidrag till föreningsdrivna anläggningar och lokaler

Driftbidrag kan sökas av föreningar som äger anläggning för sport och fritidsverksamhet eller driver sådan anläggning under ägarliknande förhållanden. För att driftbidrag ska utgå krävs att föreningen har fullt driftansvar och står för samtliga driftkostnader.

Förening som erhåller driftbidrag ska i mån av utrymme upplåta anläggningen, till kommunala enheter och andra föreningar inom kommunen, till kommunalt beslutade taxor eller där så inte är möjligt till självkostnadspris.

Driftbidrag utbetalas utifrån fasta belopp beroende på anläggningens art t.ex:

- Elljusspår 12 000 kronor per kilometer spår
- Fotbollsplan, konstgräs ca 100 x 60 m 20 000 kronor
- Fotbollsplan, grus 3 000 kronor
- Fotbollsplan, grus, med elljus 5 000 kronor
- Friidrottsanläggning 5 000 kronor
- Idrottshall 10 000 kronor
- Ishockeybana, med sarg och belysning 6 000 kronor
- Ridanläggning, mindre utomhusanläggning 4 000 kronor
- Tennisbana, grus 3 000 kronor
- Tennishall 10 000 kronor.

2014 erhöll 72 idrottsföreningar driftbidrag motsvarande 4 941 633 kronor. För att beräkna hur stor del av driftbidraget som täcker respektive förenings driftkostnader har föreningarna uppmanats redovisa sina driftkostnader i en standardblankett.

Utifrån underlag från Kultur- och fritidskontoret har 69 föreningar erhållit blankett med förfrågan om deras driftkostnader. 54 föreningar lämnade uppgifter där den totala driftkostnaden uppgår till 24 645 952 kronor. Till dessa föreningar har 3 960 129 kronor utbetalts som driftbidrag vilket innebär en kostnadstäckning motsvarande 16 % i snitt. Kostnadstäckningen varierar dock mellan föreningarna från som lägst 2 % till som högst 127 %. 14 föreningar vars driftbidrag tillsammans uppgick till 814 504 kronor har inte lämnat uppgifter.

Räknar vi bort driftkostnader och driftbidrag för fyra golfklubbar stiger den genomsnittliga kostnadstäckningen till 31 %. Den samlade driftkostnaden blir 11 651 124 kronor och driftbidraget 3 596 329 kronor. Dock kvarstår variationen i kostnadstäckning mellan resterande föreningar från som lägst 4 % till som högst 127 %.

För de föreningar som omfattas av bokningssystemet och har sin verksamhet i kommunens anläggningar uppgår subventionen i snitt till 73 %. Kommunen står för merparten av kostnaden medan avgifter och hyror från föreningarna i genomsnitt täcker 27 % av kommunens kostnad.

Den principiella skillnaden mellan de båda systemen är att stödet via subventionerade kommunala lokaler med relativt låg taxa i praktiken är inflationsskyddat. Även om lokalerna kommer att kosta mer får föreningarna fortfarande samma nivå på den kommunala subventionen såvida taxor och avgifter inte ändras dramatiskt.

Driftbidraget är till för föreningar och organisationer med egna anläggningar och utbetalas med ett belopp per år beroende på anläggningens/lokalens art. System med fasta belopp eller restriktionerna i form av t.ex. maxbelopp och/eller visst antal kronor per medlem innebär att bidraget inte är skyddat mot kostnadsökningar på samma sätt som subventionerna i kommunala lokaler och anläggningar. Nivån på de fasta beloppen har troligtvis funnits under många år vilket medfört att den andel av föreningarnas driftkostnader som täcks av driftbidraget successivt minskat i samband med att föreningarnas kostnader för lokaler och anläggningar ökat.

Vi utgår från att det en gång har funnits, och fortfarande finns, motiv för att acceptera olika grader av kostnadstäckning via de lokal- och anläggningsrelaterade driftbidraget. Det kan vara skäl som att föreningen t.ex. har exklusiv tillgång till en lokal och inte behöver dela den med andra.

Det nuvarande driftbidraget täcker föreningarnas kostnader till i snitt 31 % men varierar kraftigt mellan olika typer av föreningar och anläggningar. Om nivåerna för kostnadstäckning via driftbidraget anses för låga eller att skillnaderna är för stora mellan olika föreningar bör en förändring av bidraget diskuteras. Ett system som utgår från föreningens/anläggningens driftkostnad och den verksamhet som bedrivs vid anläggningen kan då vara att föredra.

Detaljerade uppgifter om driftbidragets kostnadstäckning för olika föreningar framgår av Bilaga 3 Driftbidragets kostnadstäckning

Vad tycker föreningarna om bidragsgivningen?

För att få föreningarnas syn på kommunens bidragsgivning har en undersökning via enkäter genomförts bland bidragsberättigade föreningar inom berörda förvaltningar.

Enkäten innehåller två delar – en viktdel och en betygsdel. Viktdelen innebär att de fyra (4) viktigaste alternativen av 10 möjliga påståenden ska väljas ut. I betygsdelen uppmanas föreningen betygsätta samtliga 10 påståenden utifrån hur föreningen upplever att bidragsgivningen fungerar.

Metoden innebär att styrkor och svagheter i bidragsgivningen kan analyseras på ett konstruktivt sätt. Frågor/påståenden som anses viktiga av många föreningar och som samtidigt erhåller höga betyg är tillstånd värda att bevara och kanske utveckla. I de fall viktiga frågor erhåller låga betyg kan det innebära svagheter i bidragsgivningen som bör bli föremål för diskussioner om förbättringar. Enkäten avslutades med att föreningen fick göra en samlad bedömning av bidragsgivningen.

I Bilaga 4 Resultat från föreningsenkät om kontantbidrag redovisas detaljerade resultat från undersökningen. Resultaten redovisas i tabeller där kolumnerna har följande rubriker:
Vikt antal och %

Antal föreningar och andelen föreningar som markerat respektive påstående som viktigt.

Betyg i % 1-2, 3 och 4-5

Betyg i procent från de föreningar som även markerat respektive påstående som viktigt.

Medelbetyg

Medelbetyg från samtliga svarande föreningar d.v.s. inte enbart från de föreningar som viktat påståendet.

Sammanfattande resultat från samtliga svarande föreningar

	Vikt		Betyg i %			Medelbetyg
	Antal	%	1-2	3	4-5	
254 svar av 331, svarsfrekvens 77 %						
Reglerna/villkoren för bidragsgivningen är tydliga	182	72	21	25	53	3,47
Det är lätt att hitta information om kommunens bidrag	171	67	13	42	43	3,44
Bidragen till <i>verksamhet</i> fungerar bra för vår förening	126	50	8	23	68	3,87
De som handlägger/beslutar om bidragen har god kunskap om föreningslivet	116	46	12	36	46	3,47
Informationen om bidragsgivning är lätt att förstå	106	42	18	27	51	3,48
Reglerna/villkoren för bidragsgivningen är rättvisa	87	34	21	40	36	3,26
Det är enkelt att få tag på den som handlägger bidrag	70	28	23	30	47	3,39
Bidragen till <i>lokaler/anläggningar</i> fungerar bra för vår förening	59	23	19	20	56	3,41
Utbetalning av bidrag sker snabbt efter ansökan	44	17	50	27	20	3,32
Jag blir alltid väl bemött av de som handlägger/beslutar om bidrag	39	15	8	31	59	3,98
Totalt sett fungerar bidragsgivningen bra			8	30	61	3,71

OBS! Om antal % per fråga inte uppgår till 100 beror det i de flesta fall på ett s.k. internt bortfall d.v.s. att alla inte svarat på just den frågan. I vissa fall beror skillnaden på avrundningseffekter i procentberäkningarna.

Höga medelbetyg

Medelbetygen är genomgående höga. Inte något påstående får ett medelbetyg lägre än 3,25 på den 5-gradiga skalan. Helhetsbedömningen ”*Totalt sett fungerar bidragsgivningen bra*” får medelbetyget 3,71. Glädjande för personalen som handlägger bidragen är att påståendet ”*Jag alltid blir väl bemött av de som handlägger/ beslutar om bidrag*” får det högsta medelvärdet av samtliga påståenden – 3,98.

Vikt och betyg

Vissa påståenden som handlar om information, tydlighet och administration erhåller något lägre betyg. Några exempel:

- Av de 182 föreningar som anser att påståendet ”Reglerna/villkoren för bidragsgivningen är tydliga” är viktig ger 46 % betyget 1, 2 eller 3.
- ”Det är lätt att hitta information om kommunens bidrag” anses som viktigt bland 171 föreningar - 55 % av dessa ger betyget 1, 2 eller 3.
- 106 föreningar har markerat påståendet ”Informationen om bidragsgivning är lätt att förstå” som viktigt. 45 % av dessa ger betyget 1, 2 eller 3.
- 77 % av de 47 föreningar som anser att påståendet ”Utbetalning av bidrag sker snabbt efter ansökan” är viktigt ger betyget 1, 2 eller 3.

Vad tycker föreningarna om lokalbokningen?

För att få föreningarnas syn på kommunens lokalbokning har en undersökning via enkäter genomförts bland föreningar som bokar lokal via Kultur- och fritidsförvaltningens bokningsfunktion.

Enkäten innehåller två delar – en viktdel och en betygsdel. Viktdelen innebär att de fem (5) viktigaste alternativen av 12 möjliga påståenden ska väljas ut. I betygsdelen uppmanas föreningen betygsätta samtliga 12 påståenden utifrån hur föreningen upplever att lokalbokningen fungerar.

Metoden innebär att styrkor och svagheter i bidragsgivningen kan analyseras på ett konstruktivt sätt. Frågor/påståenden som anses viktiga av många föreningar och som samtidigt erhåller höga betyg är tillstånd värda att bevara och kanske utveckla. I de fall viktiga frågor erhåller låga betyg innebär de svagheter i lokalbokningen som bör bli föremål för diskussioner om förbättringar. Enkäten avslutades med att föreningen fick göra en samlad bedömning av lokalbokningen.

I Bilaga 5 Resultat från föreningsenkät om lokalbokning redovisas detaljerade resultat från undersökningen. Resultaten redovisas i tabeller där kolumnerna har följande rubriker:

Vikt antal och %

Antal föreningar och andelen föreningar som markerat respektive påstående som viktigt.

Betyg i % 1-2, 3 och 4-5

Betyg i procent från de föreningar som även markerat respektive påstående som viktigt.

Medelbetyg

Medelbetyg från samtliga svarande föreningar d.v.s. inte enbart från de föreningar som viktat påståendet.

Sammanfattande resultat från samtliga svarande föreningar

112 svar av 187, svarsfrekvens 60 %	Vikt		Betyg i %			Medel betyg
	Antal	%	1-2	3	4-5	
Det finns tillräckligt med lokaler/anläggningar som passar vår förenings verksamhet	75	67	63	12	23	2.74
Principerna för fördelning av tider i kommunens lokaler är bra	59	53	22	37	37	3.29
Avgifterna för hyra av kommunens lokaler är rättvisa	59	53	22	22	51	3.50
Vår förening får de tider vi önskar	55	49	37	22	40	3.27
Det är enkelt att få tag på bokningspersonalen	53	47	10	23	66	3.92
Principerna för bokning av kommunens lokaler tillämpas på ett riktigt sätt	50	45	2	40	52	3.55
Vår förening kan påverka fördelningen av tider	43	38	51	33	16	2.58
Bokade tider kan avbokas på ett enkelt sätt	40	36	15	40	43	3.63
Information om lediga tider är lätt att hitta	37	33	19	41	38	3.36
Informationen från lokalbokningen är lätt att förstå	27	24	0	41	55	3.89
Personalen vid lokalbokningen är kunnig	23	21	0	17	82	4.14
Jag blir alltid väl bemött av bokningspersonalen	19	17	10	47	42	4.12
Totalt sett fungerar lokalbokningen bra			8	22	65	3.84

OBS! Om antal % per fråga inte uppgår till 100 beror det i de flesta fall på ett s.k. internt bortfall d.v.s. att alla inte svarat på just den frågan. I vissa fall beror skillnaden på avrundningseffekter i procentberäkningarna.

Höga medelbetyg

Medelbetygen är genomgående höga. Mycket glädjande för de som arbetar med lokalbokning är föreningarnas omdömen om personalen. Högst medelbetyg, 4,14, får "Personalen vid lokalbokningen är kunnig" medan "Jag blir alltid väl bemött av bokningspersonalen" får det näst högst medelbetyg, 4,12. På tredje plats kommer påståendet "Det är enkelt att få tag på bokningspersonalen" som ges medelbetyget 3,92. Helhetsbedömningen "Totalt sett fungerar lokalbokningen bra" får medelbetyget 3,84.

Vikt och betyg

Det påstående som anses viktigast är "Det finns tillräckligt med lokaler/anläggningar som passar vår förenings verksamhet". 75 föreningar eller 67 % av de som besvarat enkäten har markerat påståendet som viktigt. 63 % av de 75 föreningar som viktat ger ett lågt betyg medan 23 % ger ett högt betyg.

"Principerna för fördelning av tider i kommunens lokaler är bra" och "Avgifterna för hyra av kommunens lokaler är rättvisa" har markerats som viktiga av 59 föreningar vilket motsvarar drygt hälften av de svarande föreningarna. Mer än hälften, 51 %, av de som anser att det är viktigt att avgifterna för hyra av kommunens lokaler är rättvisa ger betyget 4 eller 5.

Flest låga betyg erhåller påståenden som handlar om tillgången av och tidsfördelningen i lokaler/anläggningar.

Om statligt lokalt aktivitetsstöd

I över femtio år har föreningslivet fått statliga bidrag till sin barn- och ungdomsverksamhet, först i form av fritidsgruppsbidrag och därefter som statligt lokalt aktivitetsstöd. Villkoren för att få stödet varierar mellan idrottsföreningar och övriga föreningar.

Under det senaste decenniet har det statliga stödet, som hämtas från det överskott Svenska Spel redovisar, i det närmaste tredubblats. Det betyder att i de allra flesta kommuner är det statliga lokala aktivitetsstödet betydligt större än det kommunala aktivitetsstödet. Från 1 januari 2014 förändrades det statliga aktivitetsstödet till idrotten – den övre åldersgränsen på 20 år höjdes till 25 år.

Riksidrottsförbundet, RF, har under sitt ”paraply” ett 70-tal olika specialidrotter. RF redovisar årligen verksamhetsvolymen för dessa idrotter. Den senaste statistiken som finns tillgängliga på årsbasis är från vårens och höstens aktiviteter 2014. Uppgifterna baseras på de ansökningar föreningarna gör för att få statligt lokalt aktivitetsstöd.

Föreningslivets barn- och ungdomsverksamhet

Nedanstående uppgifter är hämtade från Riksidrottsförbundets statistik utifrån det statliga lokala aktivitetsstödet och verksamhet genomförd under 2014. Det statliga lokala aktivitetsstödet till idrottsföreningar i Linköping kommun uppgick 2014 till 8 892 596 kronor.

I kommunen finns ett kommunalt verksamhetsbidrag som regelmässigt liknar det statliga aktivitetsstödet. Totalt betalades 5 224 726 kronor ut till föreningslivet i kommunen i form av verksamhetsbidrag 2014. Idrottsföreningarnas andel – som kan jämföras med statens bidrag på 8 892 596 kronor – uppgick till 4 841 981 kronor.

Det statliga lokala aktivitetsstödet för de olika idrotterna i Linköping kommun 2014

Totalt sett har föreningar med hemvist i kommunen redovisat verksamhet till RF inom 47 olika idrotter. Uppgifterna om bidragsberättigad verksamhetsvolym nedan avser antal deltagartillfällen totalt samt för pojkar och flickor. **Med deltagartillfällen menas att om en förening genomför en träning med 10 deltagare registreras 10 deltagartillfällen.**

De 15 största idrotterna

Deltagartillfällen 2014

Idrott	Tillfällen	Andel %	Varav flickor	Varav pojkar
Fotboll	292818	34,1 %	31 %	69 %
Innebandy	110624	12,9 %	24 %	76 %
Simidrott	56171	6,5 %	52 %	48 %
Handboll	49788	5,8 %	55 %	45 %
Ishockey	46801	5,5 %	7 %	93 %
Ridsport	41863	4,9 %	98 %	2 %
Gymnastik	37357	4,4 %	84 %	16 %
Akademisk Idrott	31698	3,7 %	71 %	29 %
Friidrott	25531	3,0 %	76 %	24 %
Taekwondo	16199	1,9 %	28 %	72 %
Tennis	15247	1,8 %	34 %	66 %
Konståkning	14847	1,7 %	97 %	3 %
Basket	14088	1,6 %	30 %	70 %
Karate	11197	1,3 %	33 %	67 %
Orientering	9717	1,1 %	46 %	54 %
All idrott	858 093		40 %	60 %

Fotboll är den största idrotten som står för drygt 34 % av verksamheten. Därefter kommer innebandy och simidrott med närmare 13 % respektive 6,5 % av samtliga deltagartillfällen. Situationen i Linköping liknar mycket den bild som finns i landet i stort. Fotboll är den klart dominerade idrotten med innebandy som tvåa.

Det förs ofta en livlig diskussion om hur idrotten lyckas i sitt jämställdhetsarbete. Av redovisningen ovan ser vi att flickorna står för 40 % och pojkarna för 60 % av de samlade deltagartillfällena. Andelen deltagartillfällen bland flickor och pojkar i Linköping kommun skiljer sig inte nämnvärt från riksgenomsnittet – 39 % flickverksamhet och 61 % pojkverksamhet.

Av de 15 idrotterna som ligger i topp utgör pojkarnas andel en majoritet i 8 idrotter medan flickornas andel är majoritet inom 7 idrotter. Även här råder med andra ord en relativt jämn könsfördelning.

För att belysa situationen i Linköping kommun har vi även valt att redovisa vilka idrotter som har den största verksamhetsvolymen för flickor respektive pojkar.

De 15 största flickidrotterna 2014

Idrott	Tillfällen	Andel %
Fotboll	90384	26,0 %
Ridsport	40881	11,8 %
Gymnastik	31449	9,1 %
Simidrott	29167	8,4 %
Handboll	27180	7,8 %
Innebandy	26833	7,7 %
Akademisk Idrott	22636	6,5 %
Friidrott	19515	5,6 %
Konståkning	14340	4,1 %
Tennis	5149	1,5 %
Taekwondo	4550	1,3 %
Orientering	4485	1,3 %
Basket	4270	1,2 %
Karate	3719	1,1 %
Badminton	3569	1,0 %
Summa tillfällen flickor	347 392	

I Linköping är fotboll den klart största idrotten bland flickor med fler än dubbelt så många tillfällen än ridsport och gymnastik som kommer på andra respektive tredje plats.

De 15 största pojkidrotterna 2014

Idrott	Tillfällen	Andel %
Fotboll	202434	39,6 %
Innebandy	83791	16,4 %
Ishockey	43620	8,5 %
Simidrott	27004	5,3 %
Handboll	22608	4,4 %
Taekwondo	11649	2,3 %
Tennis	10098	2,0 %
Basket	9818	1,9 %
Akademisk Idrott	9062	1,8 %
Bandy	8834	1,7 %
Karate	7478	1,5 %
Golf	6148	1,2 %
Korpen	6085	1,2 %
Friidrott	6016	1,2 %
Bordtennis	5914	1,2 %
Summa tillfällen pojkar	510 701	

Liksom bland flickorna dominerar fotbollen bland pojkarna – men ännu kraftigare. Närmare 40 % av samtliga deltagartillfällen bland pojkar är fotboll. Fotbollen är mer än dubbelt så stor som innebandyn som kommer på andra plats. Innebandyn är i sin tur nästa dubbelt så stor som

tredje platsens ishockey. Två idrotter, fotboll och innebandy, står för 56 % av samtliga deltagartillfällen bland pojkar.

Det statliga lokala aktivitetsstödet på föreningsnivå

I kommande tabeller redovisas deltagartillfällen per förening och därefter föreningarnas flick- respektive pojkverksamhet utifrån Riksidrottsförbundets aktivitetsstöd 2014.

De största idrottsföreningarna

Föreningar med fler än 20 000 deltagartillfällen 2014

Förening	Tillfällen	Andel %	Varav flickor	Varav pojkar
Linköping Innebandyklubb Ungdom	55529	6,5 %	22 %	78 %
Linköpings Allmänna SS	50025	5,8 %	52 %	48 %
Linköping Hockeyclub	46210	5,4 %	7 %	93 %
RP Idrottsförening Linköping	36572	4,3 %	48 %	52 %
Hjulsbro Idrottsklubb	31941	3,7 %	36 %	64 %
Linköpings Studenters Idrottsförening	29523	3,4 %	73 %	27 %
Hemgårdarnas Bollklubb United	29008	3,4 %	12 %	88 %
KFUM Linköping	28655	3,3 %	29 %	71 %
Idrottsklubben Östria Lambohov	23507	2,7 %	27 %	73 %
Linghems Sportklubb	22850	2,7 %	41 %	59 %
GF Nikegymnasterna	20979	2,4 %	83 %	17 %
Alla föreningar	858 093		40 %	60 %

11 föreningar redovisar fler än 20 000 deltagartillfällen. I 8 av dessa föreningar är pojkverksamheten i majoritet.

Flickverksamhet - de största idrottsföreningarna

Föreningar med fler än 10 000 deltagartillfällen 2014

Förening	Tillfällen	Andel %
Linköpings Allmänna SS	26097	7,5 %
Linköpings Studenters Idrottsförening	21607	6,2 %
RP Idrottsförening Linköping	17486	5,0 %
GF Nikegymnasterna	17417	5,0 %
Linköpings Konståkningsförening	14340	4,1 %
IF Friskis & Sveltis Linköping	14161	4,1 %
Linköping Innebandyklubb Ungdom	12491	3,6 %
Hjulsbro Idrottsklubb	11611	3,3 %
Linköping Kenty Damfotbollförening	11318	3,3 %
Valla Ponnyklubb	10738	3,1 %
Summa tillfällen flickor	347 392	

10 föreningar har en flickverksamhet som redovisar fler än 10 000 deltagartillfällen. Linköpings Allmänna Simsällskap kommer på första plats och står för 7,5 % av samtliga deltagartillfällen bland flickor.

Pojkverksamhet - de största idrottsföreningarna

Föreningar med fler än 10 000 deltagartillfällen 2014

Förening	Tillfällen	Andel %
Linköping Innebandyklubb Ungdom	43038	8,4 %
Linköping Hockeyclub	43029	8,4 %
Hemgårdarnas Bollklubb United	25464	5,0 %
Linköpings Allmänna SS	23928	4,7 %
KFUM Linköping	20468	4,0 %
Hjulsbro Idrottsklubb	20330	4,0 %
RP Idrottsförening Linköping	19086	3,7 %
Idrottsklubben Östria Lambohov	17275	3,4 %
Malmsläatts Allmänna IK	15188	3,0 %
Linghems Sportklubb	13538	2,7 %
Bollklubben Derby	13226	2,6 %
Tallboda Idrottsförening	11381	2,2 %
Bergs Innebandyklubb	10189	2,0 %
Summa tillfällen pojkar	510 701	

13 föreningar har en pojkverksamhet som redovisar fler än 10 000 deltagartillfällen. Linköpings Innebandyklubb Ungdom och Linköpings Hockeyklubb redovisar ungefär lika många tillfällen och står vardera för 8,4 % av samtliga deltagartillfällen bland pojkar.

I Bilaga 6 Deltagartillfällen idrott redovisas fler detaljer bl.a. olika idrotters utveckling mellan åren 2005, 2009 och 2013 samt jämförelser mellan deltagartillfällen år 2013 i 6 olika kommuner.

Taxor och avgifter

Kommunens storlek på olika taxor och avgifter i samband med föreningsverksamhet kan ses som ett kraftfullt fördelningspolitiskt styrinstrument. Via skilda avgiftssystem kan t.ex. åldersgrupper, säsonganpassad verksamhet eller arrangemangsvillkor påverkas.

Utvecklingen i landet har gått från en situation på 1970-talet där i princip samtliga kommuner tillämpade fria lokaler för föreningslivets barn- och ungdomsverksamhet till ett dagsläge där endast en handfull kommuner tillämpar noll-taxa fullt ut. Den stora förändringen skedde på 1990-talet och var troligen främst ett resultat av det ekonomiskt besvärliga läget med stora besparingar i kommunernas driftbudgetar. Men många kommuner menade också att införandet av taxor och avgifter var ett sätt att komma tillrätta med föreningslivets överbokning av lokaler. På vissa håll angavs även pedagogiska skäl till ett avgiftsuttag. Det ansågs viktigt att markera att även lokaler kostade pengar och inte kunde ses som en fri nyttighet.

Fria lokaler eller subventionerade lokalhyror är mycket värdefullt för föreningslivet. Främst gäller det naturligtvis inom idrottsområdet där den stora verksamhetsvolymen finns och där anläggningarna ofta har höga driftkostnader.

Alternativa stödmodeller som används i kommunerna

Vi vill peka på några generella alternativ som kan ligga till grund för en framtida diskussion om kommunens föreningsstöd.

Istället för att följa ett fast regelverk – s.k. normstyrt stödsystem – när det gäller fördelning av resurser kan kommunen välja ett sätt att arbeta som i större utsträckning bygger på särskild prövning från fall till fall. Sådana system har prövats i andra kommuner t.ex. Sandviken, Karlskoga, Botkyrka, Lidköping och Älvkarleby.

Idén med ett sådant system är att på ett mer flexibelt sätt arbeta med båda stödformerna, lokaler och kontantbidrag, och fördela resurserna utifrån politiska ambitioner. Detta innebär regelbundna “förhandlingar” eller dialoger med respektive förening för att få fram ett underlag för ställningstagande. Systemet innebär troligen en större arbetsinsats av

förtroendevalda, tjänstemän och de föreningar som vill ha stöd än vad som är fallet med traditionell bidragsgivning.

Modellen är att betrakta som ett försök att arbeta efter ett mer kvalitativt stödsystem än det traditionella som - främst inom fritidsområdet - i stor utsträckning bygger på mer kvantitativa bidragskriterier. Beslutet om hur stort kontantstöd en förening får är ett ensidigt kommunalt beslut varför beteckningen förhandlingsbaserat stödsystem som vissa kommuner och vi här valt som benämning kan vara missvisande.

Normstyrda bidrag

De flesta kommuner ger stöd till föreningars verksamhet via ett s.k. normstyrt stödsystem. Stödet går ut som ett kontantbidrag baserat på den verksamhetsvolym som föreningarna redovisar. Det är vanligen antal medlemmar och antal aktiviteter som är bidragsgrundande. Därutöver finns ofta normer för ledarutbildningsbidrag, lokal- och driftbidrag m.m. Normer och regler anges i kommunens bidragsbestämmelser för föreningslivet och fördelas vanligen av respektive förvaltningen på delegation. Modellen är hanterlig, någorlunda objektiv och anses enkel att förstå.

En nackdel kan vara att vad som mäts är främst kvantitativa volymer medan kvalitativa värden är svårare att väga in. Dessutom får både nya och gamla föreningar vars verksamhet inte bygger på täta och regelbundna sammankomster svårare att etablera sig eller leva vidare. Ett normerat stödsystem kan därför sägas vara mer anpassat till t.ex. idrottsföreningarnas verksamheter. Övrigt föreningsliv kan inte på samma sätt tillgodogöra sig bidragsformer som t.ex. lokalt aktivitetsstöd.

Förhandlingsbaserade överenskommelser i dialog

Modellen tillämpas i flera kommuner och är ett exempel på en princip där normerade stödformer ersatts av förhandlingsbaserade överenskommelser i dialog mellan föreningarna och kommunen. Arbetsättet innebär att politiker och tjänstemän i kommunen resonerar sig fram till föreningsstödet inriktning och storlek tillsammans med den aktuella föreningen. Även om kvantitativa uppgifter om föreningens verksamhet finns med i bedömningen skapas här förutsättningar för mer kvalitativa värderingar av verksamheten. Förhandlingen – eller rättare sagt dialogen – resulterar i ett kommunalt beslut om stöd för det kommande verksamhetsåret. Stödet betalas ut i förskott på grundval av planerad verksamhet, en skillnad gentemot det stöd som baserar sig på normerade bidrag som har sin grund i redan genomförd verksamhet.

Arbetsättet har tillämpats i Sandvikens kommun sedan mitten av 1990-talet. Ett tjugotal kommuner har därefter helt eller delvis börjat arbeta efter samma modell.

Syftet i Sandviken när kommunen införde det nya stödsystemet var att förstärka dialogen mellan föreningslivet och kommunen, skapa större trygghet för föreningen inför det kommande verksamhetsåret, öka precisionen i föreningsstödet och göra det enklare att arbeta med verksamhetsutveckling.

Det praktiska arbetet går till på så sätt att en grupp bestående av både politiker och tjänstemän möter respektive förening och i en form av dialog utifrån föreningens verksamhetsplan och träffar en överenskommelse om stödet för det kommande verksamhetsåret. I dialogen tas även andra former av stöd upp som kan vara aktuella t.ex. uppdragsverksamhet utanför föreningens ordinarie arbetsområde.

De flesta kommuner som tillämpar arbetssättet redovisar att föreningsföreträdarna är mycket positiva till de utökade kontakter föreningarna fått med kommunen. Föreningarna känner sig mer uppmärksammade och får en större möjlighet att diskutera framtidsfrågor. Självklart är fördelningssystemet mer tidskrävande ju större kommunen är och ju fler föreningar som finns.

I vissa kommuner har delar av Sandvikenmodellen anammats. Kommunen har t.ex. när det gäller utveckling av verksamheter i vissa bostadsområden träffar och dialoger med delar av föreningslivet för att utifrån upplevda behov skapa en förändring.

En nackdel med arbetssättet är att det blir svårare att se den verksamhet föreningslivet bedriver och för vilka områden föreningsstödet utgår, något vi upplevt i vårt arbete i andra kommuner. Vi har inte kunnat analysera föreningsverksamheten med avseende på åldrar och kön eftersom någon sådan rapportering inte sker till kommunen. Vi har heller inte kunnat beräkna hur stor andel av föreningarnas egna lokal- och anläggningskostnader som täcks via kommunala bidrag eftersom bidrag till egna lokaler ingår som en del av det totala kontantstödsbeloppet. Flera kommuner har bl.a. med detta som grund valt att överge stödmodellen, framför allt när det gäller stödet till idrottsföreningar.

Mellanformer av stödmodeller

Vi har tidigare varit inne på åsikten att olika föreningskategorier kan vara betjänta av skilda typer av föreningsstöd. Vi har menat att skillnaderna mellan t.ex. kultur- och idrottsföreningar i verksamhet och arbetssätt är så stora att ett stöd bör se olika ut för de två kategorierna. På samma sätt kan vi se stora skillnader i de behov av kommunalt stöd som finns hos idrottsföreningar och övriga föreningar av typen scouter, nykterhetsorganisationer, religiösa organisationer, ungdomskulturföreningar m.fl. som ibland benämns idéburna. Idrottsföreningarna behöver främst någonstans att hålla till med sin ofta mycket frekventa verksamhet, men har självklart även ett behov av kontant stöd. I det sammanhanget kan det vara bra att uppmärksamma att det statliga lokala aktivitetsstödet under 2010-talet i det närmaste tredubblats och gett idrottsföreningarna ett stort kontantstödstillskott.

För det s.k. idéburna föreningslivet är situationen en annan. Lokala föreningar får med automatik inte del av den kontantbidragshöjning som staten via Svenska Spel fördelat till deras riksorganisationer. Det är upp till varje riksorganisation att besluta hur stor del av det statliga stödet som ska fördelas ut till lokalavdelningarna. Dessutom är denna föreningskategori inte beroende av lokaler i samma utsträckning som idrottsföreningarna. De lokaler de håller till i är i allmänhet inte heller lika kostnadskrävande för kommunen.

Med detta som utgångspunkt och det faktum att det s.k. idéburna föreningslivets verksamhet är ganska blygsam bör övervägas vilka stödformer som behövs för att behålla och stimulera verksamhet även utanför idrottsområdet.

En annan modell som innebär en kanske mer tveksam styrning av föreningslivet är att lägga politiska värderingar på den verksamhet föreningarna utför. Genom ett poängsystem får olika verksamheter olika stödnivåer t.ex. kan en boxningsträning anses mer angelägen och få högre kontantstöd än en fotbollsträning eller en musikaktivitet kan värderas högre än en innebandyträning. Varianter av detta system har provats i några kommuner men anses av de flesta vara svårgenomförbart och innebära för mycket inblandning i föreningslivets arbete.

Vissa kommuner har också provat att arbeta med ett grundstöd för föreningens basverksamhet och ge tilläggsbelopp till de föreningar som vill arbeta med politiskt prioriterade områden som t.ex. integration eller verksamhet för funktionshindrade. Detta arbetssätt påminner till viss del om de förhandlingsbaserade stödsystem vi tidigare beskrivit även om inslagen av rena förhandlingar med föreningslivet tonats ner.

En enkel och vanlig modell är att punktvis premiera politiskt önskvärda åtgärder. Det kan vara högre stöd till flickaktiviteter än till pojkaktiviteter eller förstärkt stöd till verksamhet i vissa geografiska områden. Vissa kommuner har också försökt motverka tidig specialisering inom idrotten genom att begränsa antalet aktiviteter som ett barn under tio års ålder får bidrag för till en eller två per vecka. Dessa åtgärder eller smärre modellförändringar är enkla att genomföra och kan dessutom förändras och tidsbegränsas utan att strukturen i kommunens totala föreningsstöd ändras.

Stöd till grupper utanför traditionellt föreningsliv

På flera håll diskuteras att ett utökat utrymme bör skapas i kommunala lokaler och anläggningar för icke föreningsaktiva. Detta ligger i linje med en generell strävan i landet att mer uppmärksamma grupper utanför traditionellt föreningsliv.

Flera kommuner har frigjort resurser för att snabbt kunna svara upp mot idéer och behov som kommer från olika intressegrupper. Något av banbrytare på detta område var Piteå kommun som via sitt ”Pengar i påse-projekt” ville hitta former för ett flexibelt arbetssätt gentemot ungdomar utanför det etablerade föreningslivet.

En enkel åtgärd kan tyckas vara att frigöra ett antal timmar i idrottsanläggningar som sporthallar och ishallar utöver den tid som redan avsatts för allmänheten. Erfarenheterna visar att efterfrågan på den typen av nya resurser är begränsad samtidigt som många föreningar inte får tillräckligt med tid i dessa anläggningar. Snarare är det lokaler för olika samlingar omkring dataspel och hjälp med musikarrangemang och festivaler som ungdomar efterfrågar.

För att lyckas med nya former av stöd är tidsfaktorn helt avgörande. Handläggning och beslut måste ske snabbt och möjligheterna att få stöd för goda idéer marknadsföras till ungdomar och andra intressegrupper. Många kommuner har därför valt att ha en långtgående delegation till någon tjänsteman för att snabbt kunna stödja intressanta projekt.

När det gäller att stimulera spontan fysisk aktivitet verkar anläggningar av typ näridrottsplatser vara lyckade på många håll i landet. Enkla anläggningar anpassade för lek, spel och social samvaro, ofta lokaliserade nära skolor, är populära. En poäng med dessa anläggningar är att de inte bokas upp av idrottsföreningar utan är ständigt tillgängliga. Detta är också en anläggningstyp för vilka kommuner och föreningar kan söka bidrag från Riksidrottsförbundet. På många håll i landet sker också en samfinansiering av dessa anläggningar mellan kommunen och kommunala eller privata bostadsföretag.

I Linköping finns ett par stödformer som tangerar tankarna med stöd till föreningar eller verksamheter utanför traditionellt föreningsliv.

Ungdomscheck

Unga mellan 13 och 25 år kan söka medel för att förverkliga sina idéer genom att anordna arrangemang eller driva projekt som riktar sig till unga i Linköping. Sökande ska vara en grupp på minst två personer som är mellan 13-25 år som bor i Linköpings kommun. Gruppen ska arbeta ideellt där en av personerna är huvudansvarig.

Arrangemanget eller projektet ska vara publikt d.v.s. utformat så att andra unga i Linköping kan delta samt vara tillgängligt för alla unga. Exempel på ett arrangemang/projekt kan vara föreläsning, idrottsarrangemang, konsert och musikevenemang, debatt, utställning, filmvisning. Bidrag mellan 500-10 000 kronor kan sökas och är ämnat att täcka eventuellt underskott i projektet/arrangemanget.

Ungdomschecken administreras av Kultur- och fritidsförvaltningen. Under 2014 beviljades 47 401 kronor till 8 olika projekt/arrangemang.

Kommunal bygdepeng

År 2000 inrättade Länsstyrelsen i Östergötland tillsammans med Regionförbundet Östsm en gemensam regional bygdepeng som kan sökas av lokala utvecklingsgrupper i länet. En förutsättning för den regionala bygdepengen är att kommunen går in med en kommunal bygdepeng.

En lokal utvecklingsgrupp består av personer som gått samman för att engagera sig i utvecklingen av det område där de bor. Lokala utvecklingsgrupper kallas de byalag, bygdekommittéer, byaråd, bygderåd och andra föreningar som aktivt tar del i arbetet att utveckla bygden.

En bygdepeng är en mindre summa pengar som är till för att underlätta för de personer som tillsammans med övriga boende i ett område vill engagera sig i sin bygds framtida utveckling. Bygdepeng i Linköpings kommun är på 6 000 kronor vilket är maxbeloppet som Länsstyrelsen beviljar. Länsstyrelsen och Regionförbundet står tillsammans för 4 000 kronor av den totala summan på 6 000 kr.

Under 2014 fick 11 byalag/föreningar del av bygdepengen vilket motsvarar en kommunal insats om 22 000 kronor.

Våra iakttagelser, synpunkter och förslag

Föreningslivets verksamhet i kommunen är omfattande. I vår översyn ingår totalt 360 föreningar och organisationer som erhåller stöd från fyra olika nämnder, Bildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Omsorgsnämnden och Äldrenämnden.

De 360 föreningarna finns inom följande kategorier:

121 idrottsföreningar, 70 pensionärsföreningar, 47 kulturföreningar, 23 handikappföreningar, 23 hembygdsföreningar, 15 scoutföreningar, 15 sociala föreningar, 13 religiösa organisationer, 9 studieförbund, 6 etniska föreningar, 6 nykterhetsorganisationer, 2 politiska organisationer, 1 samarbetsorganisation samt 9 övriga föreningar.

De kontanta medel som fördelades uppgick år 2014 till 29 989 196 kronor. Merparten, 22 555 162 kronor, betalades ut som verksamhetsrelaterade bidrag och 7 434 034 kronor som lokal- eller anläggningsrelaterade bidrag i form av kontanta lokal- och driftbidrag.

Det stora stödet till föreningslivet utgörs dock av olika former av lokalsubventioner. Utifrån de beräkningar som gjorts uppgår subventionerna till föreningslivet till 44 601 193 kronor.

Det totala föreningsstödet från de fyra facknämnderna kan därför beräknas till 74 590 389 kronor för de föreningar som ingår i översynen.

Tydliggör vad som är föreningsstöd, uppdrag, köpta tjänster

I utredningen har vi koncentrerat oss på föreningsstöd som dels består av sökbara kontantbidrag och dels lokalsubventioner i olika former. Ersättningar till föreningar i form av köpta tjänster eller uppdrag som mer utgår från kommunala önskemål än från föreningarnas ordinarie verksamhet har vi försökt lämna utanför utredningen om det totala föreningsstödet. Trots det finns det inom ramen för vår redovisning vissa stödformer som gränsar till rena kommunala uppdrag. Det gäller t.ex. visst stöd till sociala föreningar och föreningar inom kulturområdet där arrangemang och verksamhet vänder sig till andra än föreningens egna medlemmar.

Naturligtvis ska föreningar utvecklas utifrån sin egen ideologi och sina egna mål och värderingar. Det är dock vår uppfattning att kommunens stöd till föreningslivet ska ses som ett fördelningspolitiskt styrmedel där användandet av skattepengar kopplas till en politisk uppfattning om hur medlen bör användas. När kommunens och föreningslivets mål och intressen sammanfaller uppstår ett givande samarbete. Den politiska styrningen bör därför ha sin grund i konkreta mål som går att följa upp och utvärdera och inte i detaljstyrande regler om hur föreningen ska bedriva sin verksamhet. Den politiska uppgiften blir att hitta rätt balans mellan föreningsstöd och uppdrag samt de krav som ställs på föreningslivet för att erhålla olika former av ersättningar från kommunen. Därför bör riktlinjer över vilka former av ersättningar till föreningslivet som ska betecknas som föreningsstöd, uppdragsersättningar respektive köpta tjänster utarbetas.

Dokumentera de beräkningssätt som använts i översynen

Arbetet med att prissätta lokaler och anläggningar samt beräkna tillgänglighet i form av öppettider är mycket tidskrävande. Detsamma gäller beräkningarna som ligger till grund för de olika subventionerna som presenteras i utredningen.

Även om en del beräkningar fått ske med hjälp av uppskattningar och bedömningar är nedlagt arbete en bra grund för framtiden. Underlaget för beräkningarna bör därför dokumenteras och sparas för att lättare – om något/några år – kunna uppdatera uppgifterna som finns i den översyn som nu gjorts.

Tydliggör hur föreningsstödet fungerar – redovisa subventioner

Vi rekommenderar att kommunen tydliggör för föreningarna, och kanske även för kommuninvånarna, hur det kommunala stödet fungerar. Av erfarenhet vet vi att alltför få inser att lokalsubventioner är ett mer omfattande stöd än de kontanta bidragen.

Under utredningens gång har det framkommit svårigheter i att redovisa den kommunala bruttokostnaden för vissa uthyrningsobjekt. Rutiner bör därför skapas så att subventioner kan beräknas på ett så enkelt sätt som möjligt.

Genom att årligen redovisa stödet i form av olika kontanta bidrag och lokalsubventioner kan en bättre grund skapas för diskussioner om hur det kommunala stödet på bästa och mest rättvisa sätt kan utformas. Exempelvis kan det leda till ökad förståelse i de fall kommunen önskar förändra avgifter för vissa lokaler. Kunskap om vad lokaler och anläggningar kostar kan även motverka ”överbokning” samt att bokade tider inte utnyttjas.

I enkäten där föreningarna som bokat lokaler fick uttala sig om kommunens lokalbokningsfunktion var påståendet ”*Det finns tillräckligt med lokaler/anläggningar som passar vår förenings verksamhet*” det allra viktigaste samtidigt som det erhöll flest låga betyg.

Kanske kan informationen om vilka lokaler som finns i kombination med att redovisa utfallet av subventioner och genomföra undersökningar om samt var, när det finns ledig kapacitet i olika typer av anläggningar bidra till en bättre förståelse från föreningarnas sida.

Om tydlighet, information och administration i bidragsgivningen

Utifrån resultaten i enkäten om de kontanta bidragen som bidragsberättigade föreningar besvarat kan vi bl.a. utläsa följande:

- 182 föreningar eller 72 % av samtliga svarande föreningar anser det viktigt att ”*Reglerna/villkoren för bidragsgivningen är tydliga*”. 46 % av dessa ger betyget 1, 2 eller 3 d.v.s. ett lågt betyg
- 171 föreningar eller 67 % tycker att det är viktigt att ”*Det är lätt att hitta information om kommunens bidrag*”. 55 % av dessa ger betyget 1, 2 eller 3.
- 106 föreningar eller 42 % av samtliga svarande tycker att ”*Informationen om bidragsgivning är lätt att förstå*” är viktigt. 45 % av dessa ger betyget 1, 2 eller 3.
- 77 % av de 47 föreningar som anser att ”*Utbetalning av bidrag sker snabbt efter ansökan*” är viktigt ger betyget 1, 2 eller 3.

Vilka åtgärder kan vidtas för att reglerna/villkoren för bidragsgivningen ska bli tydligare?

Vilka åtgärder kan vidtas så att det blir lättare att hitta information om kommunens bidrag?

Vilka åtgärder kan vidtas så att informationen om bidragsgivning blir lättare att förstå?

Vilka åtgärder kan vidtas så att föreningarna uppfattar att utbetalning av bidrag sker snabbt efter ansökan?

Försök samordna inlämningsdatum för ansökan av kommunala bidrag

För de facknämnder som ingår i utredningen ser inlämningsdag för ansökan om bidrag ut som följer:

Bildningsnämnden

Bidrag söks för året efter ansökan och betalas ut halvårsvis	Sista ansökningsdag	15 nov
--	---------------------	--------

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur

Produktionsbidrag	Sista ansökningsdag	1 okt, 1 mars
Lokalbidrag	Sista ansökningsdag	minst 6 veckor före
Årligt arrangemangsbidrag	Sista ansökningsdag	1 dec
Enskilda/enstaka arrangemang	Sista ansökningsdag	minst 6 veckor före

Fritid

Anläggningsbidrag	Sista ansökningsdag	1 okt
Driftbidrag	Sista ansökningsdag	1 april
Ledarutbildningsbidrag	Sista ansökningsdag	15 feb, 15 aug
Lokalbidrag	Sista ansökningsdag	1 april
Lägerbidrag	Sista ansökningsdag	15 feb, 15 aug
<i>Särskilda bidrag:</i>		
Projektbidrag	Sista ansökningsdag	minst 3 mån före
Övriga bidrag	Sista ansökningsdag	minst 3 mån före
Skolturneringar	Sista ansökningsdag	direkt efter genomförande
Tävlingsarrangemangsbidrag	Sista ansökningsdag	minst 3 mån före
Verksamhetsbidrag	Sista ansökningsdag	15 feb, 15 aug

Omsorgsnämnden

Föreningsbidrag	Sista ansökningsdag	30 nov
Grundbidrag/Medlemsbidrag	Sista ansökningsdag	30 nov
Projektbidrag	Sista ansökningsdag	30 nov
Verksamhetsbidrag	Sista ansökningsdag	när som helst under året

Äldrenämnden

Föreningsbidrag	Sista ansökningsdag	31 okt
Verksamhetsbidrag	Sista ansökningsdag	31 okt
Särskilt verksamhetsbidrag	Sista ansökningsdag	31 okt

Om lokaltillgång och tidsfördelning

I enkäten där föreningarna som bokat lokaler fick uttala sig om kommunens lokalbokningsfunktion var påståendet ”*Det finns tillräckligt med lokaler/anläggningar som passar vår förenings verksamhet*” det allra viktigaste samtidigt som det erhöll flest låga betyg. 63 % av de 75 föreningar som viktat ger ett lågt betyg medan, 1 eller 2. Endast 23 % ger ett högt betyg, 4 eller 5. Medelbetyget från samtliga svarande föreningar är dessutom förhållandevis lågt – 2,74.

55 föreningar eller 49 % av samtliga svarande tyckte att det är viktigt att ”*Vår förening får de tider vi önskar*”. Av de 55 föreningar som viktat ger 59 % betyget 1, 2 eller 3 samtidigt som medelbetyget från samtliga svarande föreningar är relativt lågt – 2,58.

Vi rekommenderar att en undersökning genomförs om var och när det finns ledig kapacitet i olika typer av lokaler/anläggningar. Genom att sammanställa uppgifter från lokaluthyrningens veckoscheman går det att sammanställa uppgifter om t.ex. bokningsbar tid och bokad tid för olika kundgrupper samt uppgifter om antalet icke bokade timmar d.v.s. eventuell ledig tid/kapacitet.

Resultatet av sammanställningarna kan därefter med fördel användas i en dialog med föreningslivet omkring lokaltillgång och tidsfördelning. Vår erfarenhet är att ett sådant underlag bl.a. kan leda till konstruktiva idéer och en bättre förståelse från föreningarnas sida om den rådande lokalsituationen.

Bedöm rättvisan mellan subventioner i de kommunala lokalerna och stödet till föreningarna via lokal- och anläggningsanknutna bidrag.

Förenkla administrationen och renodla lokal- och driftbidragen.

Den taxa som kommunen tillämpar i de kommunala lokalerna och anläggningarna för föreningarnas barn- och ungdomsverksamhet motsvarar en subvention på i snitt 73 %. Läger vi till även det lokalbidrag som kan sökas för den hyreskostnad föreningar får via bokningar i kommunala lokaler kommer den kommunala subventionen i kommunens lokaler och anläggningar uppskattningsvis att ligga på ca 80 %. Det ska jämföras med den kostnadstäckning på i snitt 31 % – och som varierar mellan 4 % och 127 % – som föreningar med egna anläggningar får via driftbidraget.

Om taxe- och bidragsnivåer behålls finns en risk att skillnaderna på sikt kommer att öka bl.a. som en effekt av inflation. Kommunens lokalkostnader ökar liksom föreningarnas lokalkostnader. Därmed ökar subventionen i kommunala lokaler och blir högre än dagens nivå medan kostnadstäckningen via driftbidrag till föreningsdrivna lokaler/anläggningar riskerar att bli lägre.

Det finns därför anledning att med jämna mellanrum beräkna subventionen i förhållande till avgifterna i kommunala lokaler och täckningsgraden för de lokal- och anläggningsanknutna bidragen i förhållande till föreningarnas kostnader. Överväg även för- och nackdelar med att förändra dagens driftbidrag till att ha viss andel av föreningarnas godkända kostnader som grund för bidrag. Om kostnadsrelaterade bidrag till föreningarnas anläggnings- och lokalkostnader övervägs kan troligen de lokalbidrag och driftbidrag som finns inom kultur- och fritidsområdet slås samman till en bidragsform.

Föreningar kan idag söka lokalbidrag även för hyreskostnader i kommunala lokaler som bokas via kommunens lokalbokningsfunktion. Det innebär att kommunen skickar fakturor på bokade tider till föreningarna och att föreningarna därefter kan ansöka om lokalbidrag för viss del av hyreskostnaden. Förhållandet innebär en form av dubbel administration - både hos kommunen och inom berörda föreningar. Ett sätt att förenklad administration kan vara att lokalbidrag inte kan sökas för de tider föreningar bokar i kommunala lokaler. De taxor och avgifter som idag tillämpas för föreningslivet kan då reduceras i motsvarande grad. Åtgärden torde innebära ett lägre lokalbidrag i kombination med lägre taxor för berörda föreningar jämnade ut varandra. Samtidigt skulle administrationen inom såväl föreningarna som inom kommunen förenklas.

Diskutera insatser för att stärka föreningarnas ungdomsverksamhet vid sidan av idrotten

Av det totala kontantstödet på knappt 30 miljoner kronor från de fyra förvaltningarna går 47 % till idrottsföreningar, 20 % till studieförbund, 10 % till kulturföreningar och 9 % till sociala föreningar.

Bryter vi ut de kontanta bidrag som finns inom fritidsområdet och som är ämnat att stödja föreningarnas ungdomsverksamhet går knappt 14 miljoner kronor eller 90 % till idrottsföreningar. Så kallade idéburna organisationer som exempelvis de religiösa ungdomsorganisationerna, nykterhetsrörelsens ungdomsorganisationer och politiska ungdomsförbund erhåller tillsammans knappt 3 % av de kontanta bidragen.

Idrotten är dominerande i alla kommuner och har ökat sin andel av den samlade ungdomsverksamheten för varje 10-års period under de senaste 50 åren. Går vi tillbaks till slutet av 1980-talet stod idrottsföreningarna för ca 80 % av all ungdomsverksamhet medan övrigt föreningsliv stod för ca 20 %. I dag utgör idrottens andel av den ungdomsverksamhet som erhåller stöd omkring 95 % medan stora delar av de så kallade idéburna rörelserna succesivt har minskat. Självklart beror detta på idrottens popularitet och stort engagemang från många ideellt arbetande ledare. De stödsystem som tillämpas i många kommuner är även till vissa delar anpassad för idrott – framförallt lagidrott.

De normer och regler som finns för bidragsgivningen kanske inte fullt ut passar vissa kategorier av föreningar. För föreningar som t.ex. vissa handikappföreningar, föreningar

med socialt inriktad verksamhet samt övriga barn- och ungdomsföreningar kan kanske ett stöd som mer utgår från bedömningar, överenskommelser och dialog i stället för normerade bidrag vara att föredra. Det kan finnas skäl att diskutera med dessa föreningar om hur ett optimalt stöd skulle kunna utformas för att på sikt behålla och stärka deras verksamhet.

Genomför regelbundna vaneundersökningar

Genom att med jämna tidsintervaller – exempelvis en gång per mandatperiod – genomföra vaneundersökningar går det t.ex. att följa utvecklingen av kommuninnevånarnas deltagande i föreningsverksamhet inom olika föreningskategorier. I dag finns sådan statistik enbart tillgänglig för idrottsföreningarnas verksamhet via Riksidrottsförbundets årliga redovisningar. Utöver information om föreningsverksamhet får förvaltning och nämnd en bra bild av hur och av vilka grupper resurserna används inom t.ex. kultur- och fritidsområdet.

Diskutera Riksidrottsförbundets ändrade åldersindelning för det statliga aktivitetsstödet

Från 1 januari 2014 förändrades det statliga aktivitetsstödet till idrotten. Den nuvarande övre åldersgränsen på 20 år höjdes till 25 år vilket innebär att nuvarande åldersgräns är 7 – 25 år. Diskutera vad förändringen innebär exempelvis för föreningarnas redovisning av aktiviteter till stat respektive kommun.